

ЗАКОН

за публичните предприятия

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда начина за определяне и публично оповестяване на държавната политика в областта на публичните предприятия, въвеждането на стандарти за добро корпоративно управление на публичните предприятия, както и задълженията за оповестяване и прозрачност на дейността на публичните предприятия и органите им за управление.

(2) Държавната политика по отношение на публичните предприятия се определя и осъществява от Министерския съвет.

(3) Общинските политики по отношение на публичните предприятия се определят и осъществяват от общинските съвети.

Чл. 2. Публични предприятия са:

1. търговските дружества с над 50 на сто държавно/общинско участие в капитала или в които държавата/общината по друг начин упражнява доминиращо влияние.

2. дъщерните дружества на търговските дружества по т. 1 и предприятията по т. 3, ако чрез тях държавата/общината контролира повече от 50 на сто от дяловете/акциите с право на глас или по друг начин упражнява доминиращо влияние.

3. Държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

Чл. 3. Органите на местното самоуправление и общинските публични предприятия прилагат съответно разпоредбите на глави втора, пета, шеста и седма.

Чл. 4. Публичните предприятия се разделят на категориите „микро“, „малки“, „средни“ и „големи“ въз основа на критериите, описани в глава втора, раздел I и раздел II от Закона за счетоводството.

Глава втора

ПРИНЦИПИ НА УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЪРЖАВНАТА СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ПУБЛИЧНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чл. 5. Публичните предприятия са юридически лица, които се създават и управляват в интерес на гражданите и обществото с цел постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите, когато е необходимо:

1. да се елиминират съществуващи пазарни дефекти;
2. да се предоставят стоки или услуги от стратегическо значение или такива, свързани с националната сигурност или развитие;
3. да се управлява стратегическо за държавата имущество.

Чл. 6. (1) Стопанската дейност на публичните предприятия се извършва при равни условия с другите икономически оператори и не се допускат злоупотреби с монополно или господстващо положение или нелоялна конкуренция.

(2) Членовете на органите за управление и контрол действат информирано, добросъвестно, с дължимата грижа и внимание и в най-добрия интерес на предприятието и собствениците на капитала.

(3) Всички съдружници/акционери в публичните предприятия се третират еднакво.

Чл. 7. (1) На публичните предприятия могат да бъдат възлагани задължения за извършване на обществена услуга или изпълнение на цели на публичната политика от органите, упражняващи правата на държавата/общината, в рамките на техните компетенции или по ред, определен със закон.

(2) Задълженията по ал. 1 се конкретизират чрез посочване на задълженото публично предприятие, съдържанието на задължението, срока и условията, при които то следва да бъде изпълнено, както и други условия, ако има такива. Информацията се публикува от органа, упражняващ правата на

държавата/общината, и от Агенцията за публичните предприятия и инвестициите на интернет страниците им.

(3) Разходите на публичните предприятия, в изпълнение на задължения по ал. 1, се финансират от държавния/общинския бюджет или по ред, определен със закон, и се оповестяват в годишния финансов отчет.

Чл. 8. Публичните предприятия, на които са възложени задължения за извършване на обществени услуги и/или цели на публичната политика, прилагат същите правила за публично оповестяване по глава седма като предприятията, категоризирани като „големи“.

Чл. 9. (1) Основната правна форма на търговските дружества с държавно участие в капитала е „акционерно дружество“. Правната форма „дружество с ограничена отговорност“ е допустима за „микро“, „малки“ и „средни“ предприятия.

(2) Промяна в правната форма се извършва, в случай че за период от три последователни финансови години дадено търговско дружество с държавно участие в капитала отговаря на критериите за „голямо“ предприятие, в срок от 1 година.

Чл. 10. (1) Министерският съвет одобрява политика за участието на държавата в публичните предприятия. Политиката съдържа обосновка на причините държавата да притежава участие в публичните предприятия и целите, които си поставя това участие, ролята на държавата в ръководенето на публичните предприятия, изпълнението на политиката, както и ролята и отговорностите на министрите, упражняващи правата на държавата и другите държавни организации, участващи в изпълнението.

(2) Политиката за участието на държавата в публичните предприятия се разработва от Агенцията за публичните предприятия и инвестициите в сътрудничество с органите, упражняващи правата на държавата в предприятията и другите държавни организации, участващи в нейното осъществяване.

(3) Политиката за участието на държавата в публичните предприятия се актуализира при необходимост, но най-малко на всеки 4 години, въз основа на предложения, представени от Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

(4) Политиката за участието на държавата в публичните предприятия се публикува на интернет страниците на Министерския съвет и на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

Глава трета

КООРДИНИРАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ДЪРЖАВАТА В ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чл. 11. (1) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите изпълнява функциите на звено, което осъществява координацията на държавната политика по отношение на публичните предприятия, наблюдава и докладва на Министерския съвет за нейното изпълнение.

(2) Изпълнителният директор на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите се отчита пред Министерския съвет и работи под надзора на министър-председателя или на определен от него заместник министър-председател.

(3) За членове на изпълнителния съвет на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите се назначават лица с висше образование – магистър, с минимум 10 години професионален опит в областта на финансите, държавното управление и/или реалния сектор на икономиката, от които 3 години на ръководна длъжност.

Чл. 12. Агенцията за публичните предприятия и инвестициите осъществява функциите по чл. 11, ал. 1, като:

1. разработва политиката за участието на държавата в публичните предприятия;
2. извършва мониторинг на изпълнението на политиката за участието на държавата в публичните предприятия и изготвя нейната актуализация;
3. подпомага органите, упражняващи правата на държавата при определяне на общите стратегически цели на предприятията и ключовите показатели за изпълнение на финансови и нефинансови цели в бизнес програмите на предприятията;
4. извършва мониторинг на дейността на публичните предприятия и изготвя обобщен доклад за предходната година във формат и обхват, определени в закона;
5. осъществява сътрудничество с други държавни администрации, неправителствени и международни институции по въпроси, свързани с ръководенето на публичните предприятия;

6. публикува актуална информация и отчети за дейността на публичните предприятия, включително финансова и нефинансова информация за предприятията;

7. разработва методиката по чл. 20 и извършва мониторинг на процедурите на подбор, номиниране и назначаване на членове на органи за управление и контрол в съответствие с методиката;

8. извършва оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия и прави предложения за подобряване на тяхното управление;

9. при делегиране от Министерския съвет упражнява правата на държавата в публични предприятия;

10. при поискване оказва съдействие на общините по отношение на ръководенето на общинските публични предприятия;

11. изготвя оценка и анализ на одобрените бизнес програми на публичните предприятия и на тяхното изпълнение, както и препоръки по отношение на рисковете и ефектите върху публичните финанси, включително за потенциалните ефекти и рискове върху показателите за консолидирания дълг и дефицит/излишък на сектор „Държавно управление“;

12. дава указания по прилагането на закона.

Глава четвърта

ПРАВОМОЩИЯ НА ДЪРЖАВАТА В ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чл. 13. Министерският съвет упражнява правата на държавата в публичните предприятия. Министерският съвет може да делегира тези права на министрите съобразно отрасловата им компетентност и/или на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

Чл. 14. Министерският съвет:

1. одобрява политика за участието на държавата в публичните предприятия, както и нейната актуализация въз основа на предложенията на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите;

2. създава нови търговски дружества с държавно участие;

3. одобрява общата дивидентна политика.

Чл. 15. (1) Органът, упражняващ правата на държавата, взема решенията от компетентността на общото събрание на съдружниците/акционерите в едноличните публични предприятия и упражнява правата на съдружник/акционер в публичните предприятия, в които държавата не е едноличен собственик на капитала.

(2) Когато публично предприятие участва в друго дружество, правата му като съдружник/акционер или едноличен собственик се упражняват от лицето, което има право да го представлява, или от изрично упълномощено от него лице.

(3) Решенията по ал. 1 и 2 се оформят в протокол в съответната за решенията на общото събрание форма.

Чл. 16. Органът, упражняващ правата на държавата като съдружник/акционер в публично предприятие, участва лично или чрез упълномощен представител в събранията на съдружниците/акционерите, представлява в тях държавните дялове/акции и гласува на базата на броя на притежаваните от държавата дялове/акции. При упълномощаване в пълномощното се указва начинът на гласуване по всяка точка от дневния ред.

Чл. 17. (1) Органът, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала или съдружник/акционер, със съдействието на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите определя общите стратегически цели и оценява резултатите от дейността на предприятието и ръководните му органи.

(2) Органът, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала, съответно общото събрание, одобрява бизнес програмите и включените в тях ключови показатели за изпълнение на финансови и нефинансови цели, приети от надзорния съвет, съответно от съвета на директорите, със съдействието на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

(3) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите извършва оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия. Резултатите от оценката се предоставят на органа, упражняващ правата на държавата, заедно с предложения за подобряване на управлението на публичното предприятие.

(4) Редът за сключване на договори за възлагане на контрола с членовете на надзорния съвет, когато това е приложимо, и на договори за възлагане на управлението с членовете на съвета на директорите се урежда с правилника за прилагане на закона.

Чл. 18. Органът, упражняващ правата на държавата, не се намесва в управлението или в текущата оперативна дейност на публичното предприятие и спазва правата му по отношение на упражняването на всички права на собственост в съответните дъщерни дружества.

Чл. 19. Редът за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала се определя от Министерския съвет в правилника за прилагане на закона.

Глава пета

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОРГАНИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ И НОМИНИРАНЕ НА КАНДИДАТИ

Чл. 20. Подборът, номинирането и назначаването на членове на органи за управление и контрол в едноличните публични предприятия и определянето на кандидатите за заемането на тези длъжности в публичните предприятия, в които държавата е съдружник/акционер, се уреждат в методика, приета от Министерския съвет, при съобразяване с изискванията на специалните закони.

Чл. 21. (1) Всички членове на органите за управление и контрол се избират и назначават чрез структуриран и прозрачен процес на номиниране. Номинациите се основават на професионалните и личните качества на кандидатите.

(2) В състава на надзорните съвети и на съветите на директорите се включват независими членове. Броят на независимите членове следва да бъде повече от половината от общия брой на членовете на съответния орган. Не са независими членове представителите на държавата в органите на управление и контрол.

(3) Независимият член на съвета не може да бъде:

1. служител в публичното предприятие;
2. акционер/съдружник, който притежава пряко или чрез свързани лица най-малко 25 на сто от гласовете в общото събрание или е свързано с предприятието лице;
3. лице, което е в трайни търговски отношения с публичното предприятие;

4. член на управителен или контролен орган, прокурист или служител на търговско дружество или друго юридическо лице по т. 2 и 3;

5. свързано лице с друг член на управителен или контролен орган на публичното предприятие.

(4) Членовете на управителните съвети в акционерните дружества с двустепенна структура са независими от държавата, съответно от общината.

Чл. 22. (1) Кандидатите за членове в органите за управление и контрол трябва да отговарят на определени критерии по отношение на репутация и почтеност, подходящо образование, професионален опит и умения, подходящи за нуждите на публичните предприятия, както и възможност да отделят достатъчно време за изпълнение на възложените им задължения.

(2) Всички представители на държавата в органите на управление и контрол на публичните предприятия е необходимо да отговарят на изискванията по ал. 1. Представителят на държавата има същите права, задължения и отговорности като останалите членове на органите на управление и контрол, включително правото да получава възнаграждение и задължението да не разкрива търговски тайни на публичното предприятие.

Чл. 23. Не могат да бъдат членове на органите за управление и контрол на публичните предприятия физически лица, които са народни представители, министри, заместник-министри, членове на политически кабинети, областни управители и техните заместници, кметове, заместник-кметове, кметски наместници, секретари на общини, председатели на държавни агенции, членове на държавни комисии и регулаторни органи, изпълнителни директори на изпълнителни агенции, ръководители на държавни институции, създадени със закон или акт на Министерския съвет, и изпълнителни директори и членове на надзорния и изпълнителния съвет на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

Чл. 24. В акционерните дружества с двустепенна система на управление надзорният съвет избира и назначава членовете на управителния съвет в съответствие с Национален кодекс за корпоративно управление, приет от Националната комисия по корпоративно управление към Българската фондова борса и Комисията за финансов надзор.

Чл. 25. Съветите на директорите и надзорните съвети в публичните предприятия, категоризирани като „големи“, се състоят най-малко от петима членове. Председателят на такъв съвет винаги трябва да бъде негов независим член.

Чл. 26. Съветите на директорите и надзорните и управителните съвети могат да създават специални комитети измежду своите членове, като комитети за възнаграждения или за управление на риска, които подготвят решенията, които се вземат от съвета. Правомощията за вземане на решения не се делегират на комитети. Комитетите се председателстват от независим член на съвета.

Чл. 27. Всички съвети изготвят годишни самооценки на своята дейност и ефективност. Оценките и заключенията от тях се представят на органа, упражняващ правата на държавата и на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

Глава шеста

СЧЕТОВОДСТВО И ОДИТ

Чл. 28. Счетоводството на публичните предприятия се извършва в съответствие със Закона за счетоводството. Публичните предприятия съставят финансовите си отчети на базата на Националните счетоводни стандарти или на Международните счетоводни стандарти в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, като публичните предприятия, категоризирани като „големи“, задължително прилагат Международните счетоводни стандарти.

Чл. 29. Годишните и консолидираните отчети на публичните предприятия подлежат на задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори в съответствие със Закона за счетоводството и Закона за независимия финансов одит. Одитите се изпълняват стриктно в съответствие с международните одиторски стандарти.

Чл. 30. Вътрешният одит на публичните предприятия се организира в съответствие със Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

Глава седма

ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАНЕ

Чл. 31. Публичните предприятия публикуват финансова и нефинансова информация за предприятието в съответствие с разпоредбите на този закон, правилника за неговото прилагане и приложимото законодателство.

Чл. 32. (1) Публичните предприятия изготвят тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади и ги предоставят на органа, упражняващ правата на държавата и на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите, по ред, формат, съдържание и срокове, определени в правилника за прилагане на закона. Към публичните предприятия, категоризирани като „големи“, се прилагат завишени изисквания за разкриване на информация.

(2) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите публикува получената по ал. 1 информация на своята интернет страница.

(3) Финансовите отчети съдържат най-малко счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите, отчет за собствения капитал, отчет за паричните потоци и приложенията към тях, изготвени в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти, придружени с анализ на дейността.

(4) Нефинансовата информация включва най-малко елементите от нефинансовата декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството, както и отчети за оценка на риска, човешките ресурси и трудовите отношения, устойчивостта, въздействието върху околната среда, сделките между свързани лица и отчет за членовете на управителните и контролните органи, включително отчет за тяхното възнаграждение, отчет за изпълнението на възложените задължения за извършване на обществени услуги и на целите на публичната политика.

Чл. 33. Агенцията за публичните предприятия и инвестициите отговаря за изготвянето на годишен обобщен доклад за държавните публични предприятия в България. Обобщеният доклад прави преглед на резултатите от дейността на предприятията, както и анализ на дейността на предприятията по сектори и на всички публични предприятия, категоризирани като „големи“. В обобщения доклад се прави и оценка на спазването от публичните предприятия на приложимите стандарти за корпоративно управление и оповестяване. Обобщеният доклад съдържа и информация относно изпълнението на държавната политика по отношение на публичните предприятия.

Чл. 34. (1) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите представя обобщения доклад за съответната година за одобрение от Министерския съвет в срок до 31 октомври на следващата година. Министерският съвет представя на Народното събрание обобщения доклад за информация в едномесечен срок от одобряването му.

(2) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите публикува обобщения доклад на своята интернет страница, както и в печатна форма.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Бизнес програма“ е документ за планиране на дейността на публичното предприятие за период най-малко три години, съдържащ и ключови показатели за изпълнение на заложените финансови и нефинансови цели.

2. „Доминиращо влияние“ се предполага в случаите, в които държавата пряко или непряко притежава повече от 50 на сто от записания капитал на предприятието, контролира мнозинството от гласовете, свързани с акциите/дяловете, емитирани от предприятието, или може да назначи повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на предприятието.

3. „Максимална стойност за обществото“ означава постигането на добавена стойност за гражданите посредством осигуряване на дългосрочна стойност на инвестициите и приходи за държавния бюджет от търговската дейност на публичните дружества или чрез най-ефективно разпределение на ресурсите при извършване на обществени услуги или изпълнение на цели на публичната политика.

4. „Нефинансови цели“ са цели на публичното предприятие, които произтичат от общата стратегическа цел, определена за публичното предприятие, и от нормативни актове и документи за планиране на политиката и са свързани с осъществяване на функциите, определени за публичното предприятие.

5. „Обществени услуги“ са образователни, здравни, водоснабдителни, канализационни, топлоснабдителни, електроснабдителни, газоснабдителни, телекомуникационни, пощенски или други подобни услуги, предоставени за задоволяване на обществени потребности.

6. „Общи стратегически цели“ са цели, които държавата/общината желае да постигне чрез участие в публичното предприятие и които произтичат от нормативни актове и документи за планиране на политиката.

7. „Орган, упражняващ правата на държавата“ е:

а) административен орган, който по закон или съгласно разпореждане на Министерския съвет упражнява правата на държавата в капитала на публично предприятие по чл. 2, т. 1 и 3;

б) публично предприятие по чл. 2, т. 2, когато упражнява правата на собственост в друго публично предприятие.

8. „Пазарни дефекти“ са случаите, в които разпределението на стоки и услуги на свободния пазар е неефективно и неефикасно.

9. „Представители на държавата в органите на управление и контрол на публичните предприятия“ са държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в държавната администрация, които са избрани или определени в органите за управление и контрол.

10. „Стандарти за добро корпоративно управление“ са стандартите, включени в Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративно управление на публичните предприятия.

11. „Финансови цели“ са цели на публичното предприятие, свързани с финансовата му дейност (включително рентабилност, структура на капитала, оборот, печалба и дивиденди).

12. „Членове на органи за управление и контрол“ са членовете на надзорните съвети и управителните съвети в акционерните дружества с двустепенна структура, членовете на съветите на директорите в акционерните дружества с едностепенна структура, управителите и контролорите в дружествата с ограничена отговорност и членовете на управителните съвети и изпълнителните директори в държавните предприятия, образувани със закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Не могат да се създават държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, ако се предвижда те да извършват предимно стопанска дейност, която би могла да се осъществява от частен оператор с цел печалба.

(2) Министерският съвет възлага на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите изготвянето на анализ на създадените със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон държавни предприятия за изясняване на характера на осъществяваната от тях дейност – предимно търговска или предимно публични функции и политики. Анализът се

представя на Министерски съвет в срок до 12 месеца от влизането в сила на закона. Въз основа на анализа Министерският съвет в срок до 3 години приема програма за преобразуване.

(3) Съществуващите държавни предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, които осъществяват предимно търговска дейност, се преобразуват в еднолични търговски дружества при съответното приложение на разпоредбите на част втора, дял трети, глава шестнадесета, раздел III на Търговския закон.

(4) Съществуващите държавни предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, които осъществяват предимно публични функции и политики, се реорганизируют в административни структури при спазване на действащата нормативна уредба или се включват в консолидираната фискална програма съгласно чл. 13, ал. 4 или чл. 171 от Закона за публичните финанси.

§ 3. (1) В 3-месечен срок от обнародването на закона Министерският съвет приема устройствен правилник на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

(2) В 6-месечен срок от обнародването на закона Министерският съвет приема правилник за неговото прилагане и методиката по чл. 20.

(3) В 6-месечен срок от обнародването на закона Министерският съвет привежда в съответствие подзаконовата нормативна уредба.

§ 4. Агенцията за публичните предприятия и инвестициите дава указания по прилагането на закона.

§ 5. (1) Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол се преименува на Агенция за публичните предприятия и инвестициите.

(2) В Агенцията за публичните предприятия и инвестициите се влива Българската агенция за инвестиции.

(3) Дейността, бюджетите, активите, пасивите, архивът и другите права и задължения на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и на Българската агенция за инвестиции преминават към Агенцията за публичните предприятия и инвестициите. Висящите дела към датата на влизането на закона в сила се продължават от Агенцията за публичните предприятия и инвестициите до тяхното приключване във всички инстанции.

(4) Трудовите и служебните правоотношения на ръководителите и служителите в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и Българската агенция за инвестиции се уреждат при условията на чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител.

(5) Извън случаите по ал. 4 служебните и трудовите правоотношения на служителите от администрациите по ал. 1 и 2, чиито функции не преминават към Агенцията за публичните предприятия и инвестициите, се уреждат от изпълнителния директор на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите при условията и по реда на чл. 328, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда, съответно при условията и по реда на чл. 106, ал. 1, т. 2 или чл. 106, ал. 1, т. 5 и 6 от Закона за държавния служител.

(6) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите встъпва в правата и задълженията на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и на Българската агенция за инвестиции по сключените от тях договори, включително по Оперативни програми, финансирани със средства от Европейския съюз.

(7) Надзорният съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол продължава да упражнява правомощията си като Надзорен съвет на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите от датата на влизането в сила на закона.

(8) Изпълнителният съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол продължава да упражнява правомощията си като Изпълнителен съвет на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите от датата на влизането в сила на закона.

(9) В случай че член на изпълнителния съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 3, правомощията му се прекратяват от датата на влизането в сила на закона. Членовете на изпълнителния съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, които отговарят на изискванията по чл. 11, ал. 3, продължават да упражняват правомощията си като членове на изпълнителния съвет на Агенцията за публичните предприятия.

(10) Правомощията на изпълнителния директор на Българската агенция за инвестиции се прекратяват от датата на влизането в сила на закона.

§ 6. В Закона за приватизация и следприватизационен контрол (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 78 от 2002 г., бр. 20 и 31 от 2003 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2003 г. - бр. 39 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 36, 53, 72 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36, 65, 94, 98 и 110 от 2008 г., бр. 24, 82 и 99 от 2009 г., бр. 18, 50, 89 и 97 от 2010 г., бр. 19 и 98 от 2011 г., бр. 20, 38, 54 и 60 от 2012 г., бр. 15, 23, 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 34, 41 и 61 от 2015 г., бр. 13 и 60 от 2016 г., бр. 13, 58 и 96 от 2017 г. и бр. 7, 8, 64 и 90 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1 се създава ал. 5:

„(5) Продажбата на обособени части по ал. 2, т. 3 и 4 може да се извършва чрез електронната платформа по чл. 3а.“

2. В чл. 3:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Забранява се приватизацията на държавното участие в капитала на търговските дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или търговските дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или обособени части от тях, освен когато решението за приватизация е взето от:

1. Народното събрание, по предложение на Министерския съвет - за търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или търговския дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала;

2. Министерския съвет - за обособени части от имуществото на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или от имуществото на търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала, с изключение на обособени части от лечебни заведения, за които се прилага чл. 28, ал. 10.“;

б) в ал. 3:

аа) точка 1 се отменя;

бб) точка 3 се изменя така:

„3. Агенцията за публичните предприятия и инвестициите - за:

а) обособени части от лечебни заведения - при условията на чл. 28, ал. 9;

б) имоти - частна държавна собственост, с данъчна оценка над 10 000 лв.“;

в) алинея 4 се изменя така:

„(4) В случаите на новообразувано дружество с държавно участие решение за приватизация се приема от Народното събрание по предложение на Министерския съвет. В случаите на новообразувано дружество с общинско участие решение за приватизация се приема от общинския съвет.“

3. В чл. 4, ал. 2 думите „търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала в други търговски дружества“ се заменят с „търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала“.

4. В чл. 5, ал. 2, след думата „представителство“ се добавя „или на дейности, свързани с функциите ѝ по Закона за публичните предприятия“.

5. В чл. 11 ал. 2 се отменя.

6. Заглавието на глава трета „а“ се изменя така:

„Агенция за публичните предприятия и инвестициите“.

7. Член 22а се изменя така:

„Чл. 22а. (1) С този закон се определят функциите на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите, наричана „Агенцията“.

(2) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите е администрация към Министерския съвет за осъществяване на приватизация и следприватизационен контрол в случаите, предвидени в този закон, за насърчаване на инвестициите съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и за осъществяване координацията на държавната политика по отношение на публичните предприятия, съгласно Закона за публичните предприятия. Агенцията за публичните предприятия и инвестициите извършва дейности по чл. 42 от Закона за концесиите.

(3) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София. Изпълнителният директор на Агенцията е второстепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на икономиката.

(4) Органи за управление на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите са:

1. надзорен съвет;
2. изпълнителен съвет.”
8. Член 226 се изменя така:

„Чл. 226. (1) Агенцията организира и осъществява процеса на приватизация, осъществява следприватизационен контрол по договори за приватизация, сключени от оправомощени държавни органи в случаите, предвидени в този закон, подпомага осъществяването на държавната политика за насърчаване на инвестициите в случаите, предвидени в Закона за насърчаване на инвестициите, извършва дейности по чл. 42 от Закона за концесиите и осъществява координацията на държавната политика по отношение на публичните предприятия, съгласно Закона за публичните предприятия.

(2) При осъществяване на функциите си по ал. 1 Агенцията:

1. събира необходимата информация за всички подлежащи на приватизация обекти от нейната компетентност;
2. извършва маркетинг;
3. възлага на трети лица извършването на дейности съгласно чл. 5;
4. подготвя и сключва сделките за приватизация;
5. осъществява действия по предявяване и събиране на предвидените в договорите за приватизация неустойки, лихви, обезщетения, предявяване на банкови гаранции, претендиране на суми по доверителни сметки и други действия в случаите на неизпълнение; може да предприема действия за разваляне на приватизационните договори, когато са налице основанията за това;
6. контролира и приема всички плащания по приватизационни договори, включително сключени по реда на отменения Закон за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия;
7. извършва проверки относно изпълнението на поетите с приватизационни договори задължения в приватизираните обекти и изисква информация в случаите на постъпили сигнали за неизпълнение на приватизационните договори;
8. дава разрешение, съгласие и одобрение от името на продавача в случаите, когато това е предвидено в приватизационни договори;
9. издава удостоверения за извършените плащания и при поискване за изпълнение на други поети с приватизационните договори задължения;

10. сключва спогодби или споразумения за разсрочване на поети с приватизационните договори задължения в случаите, предвидени в този закон;

11. може да предявява искове за реално изпълнение на неизпълнени парични или имащи парично изражение задължения, поети с приватизационните договори, за които в приватизационните договори не са предвидени неустойки или обезщетения в случай на неизпълнението им;

12. може да предявява искове, свързани със или произтичащи от сключени приватизационни договори или от сключени спогодби, или споразумение по т. 10 във връзка с чл. 226¹, ал. 1-4, или от договори за доверителни сметки, банкови гаранции или други документи по сделките, както и може да бъде ответник по такива искове пред съд или арбитраж;

13. в случаите, предвидени в Закона за концесиите, Агенцията извършва независим контрол на изпълнението на определени концесионни договори и извършва действия по възлагане на държавна концесия и по изпълнението и прекратяването на концесионния договор за тази концесия;

14. осъществява информационно обслужване на инвеститорите;

15. извършва инвестиционен маркетинг, като представя и рекламира в чужбина възможностите за инвестиране в страната;

16. осъществява индивидуално административно обслужване на инвеститори по реда на Закона за насърчаване на инвестициите;

17. изготвя годишен план за привличане и обслужване на инвеститори и го представя за одобряване на министъра на икономиката до 31 декември на предходната година; за текущата година планът се актуализира по тримесечия; във връзка с годишния план по тази точка изготвя тримесечни доклади за дейността си, които представя на министъра на икономиката;

18. изготвя годишен доклад за инвестициите в страната и за условията за тяхното насърчаване, който представя чрез министъра на икономиката в Министерския съвет;

19. поддържа страница в интернет с информация за:

а) инвестиционния и бизнес климат в страната;

б) терени и индустриални зони за осъществяване на инвестиции по региони в страната с икономически и инвестиционен профил на региона;

в) формуляри и образци за кандидатстване за получаване на сертификат за инвестиция клас А, клас Б и приоритетен инвестиционен проект

и ползване на насърчителните мерки по реда на Закона за насърчаване на инвестициите;

г) издадените сертификати по реда на Закона за насърчаване на инвестициите;

д) интернет страниците на общините, на които е публикувана информацията по чл. 22и, т. 7 от Закона за насърчаване на инвестициите;

20. издава документ, удостоверяващ изпълнението на инвестиционния проект, по искане на инвеститора или на съответния компетентен орган на местната или централната власт по повод прилагането на съответната насърчителна мярка съгласно Закона за насърчаване на инвестициите; когато издаването на документа се иска от сертифициран инвеститор, разноските, свързани с изготвянето на счетоводни и одиторски доклади, са за негова сметка;

21. разработва политиката за участието на държавата в публичните предприятия;

22. извършва мониторинг на изпълнението на политиката за участието на държавата в публичните предприятия и изготвя нейната актуализация;

23. подпомага отрасловите министри при определяне на общите стратегически цели на предприятията и ключовите показатели за изпълнение на финансови и нефинансови цели в бизнес програмите на предприятията;

24. извършва мониторинг на дейността на публичните предприятия и изготвя обобщен доклад за предходната година във формат и обхват, определени в Закона за публичните предприятия;

25. осъществява сътрудничество с други държавни администрации, неправителствени и международни институции по въпроси, свързани с ръководенето на публичните предприятия;

26. публикува актуална информация и отчети за дейността на публичните предприятия, включително финансова и нефинансова информация за предприятията;

27. разработва методиката по чл. 20 от Закона за публичните предприятия и извършва мониторинг на процедурите на подбор, номиниране и назначаване на членове на органи за управление и контрол в съответствие с методиката;

28. извършва оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия и прави предложения за подобряване на тяхното управление;

29. при делегиране от Министерския съвет упражнява правата на държавата в публични предприятия;

30. изготвя оценка и анализ на одобрените бизнес програми на публичните предприятия и на тяхното изпълнение, както и препоръки по отношение на рисковете и ефектите върху публичните финанси, включително за потенциалните ефекти и рискове върху показателите за консолидирания дълг и дефицит/излишък на сектор „Държавно управление“;

31. при поискване оказва съдействие на общините по отношение на ръководенето на общинските публични предприятия.

(3) Агенцията осъществява правомощията си по следприватизационен контрол и в случаите на сключени приватизационни сделки по реда на чл. 32, ал. 1, т. 5, когато купувачът освен заплащането на покупната цена е поел допълнителни задължения.

(4) Когато в приватизационен договор не е предвиден срок за упражняване на правомощието по чл. 226, ал. 2, т. 8, Агенцията упражнява това правомощие до пълното и окончателно изпълнение на всички задължения, предвидени в договора.“

9. Създава се чл. 226¹:

„Чл. 226¹. (1) По искане на купувачите по договори за приватизация на дружества, за които не е открито производство по несъстоятелност или които не са в производство по ликвидация и спрямо които Агенцията има вземания за неустойки и/или вземания за цена, присъдени с влязло в сила съдебно решение, или за които е издаден изпълнителен лист, Агенцията може да сключи с тях спогодба или споразумение за разсрочване на вземането при наличие или представяне на обезпечение, което покрива размера на вземането и дължимите лихви за периода на разсрочването. Спогодба или споразумение може да се сключи и за неустойки, начислени от и предявени на купувачите за доброволно плащане, заедно с дължимите лихви.

(2) Периодът на разсрочване по ал. 1 може да е до 5 години считано от датата на подписването на спогодбата или споразумението, като при подписването на спогодбата или споразумението купувачът трябва да е заплатил не по-малко от 5 на сто от задължението.

(3) При сключване на спогодба или споразумение по ал. 1 се съставя погасителен план, определящ размера на вноските в рамките на периода на разсрочване и падежите на вноските. При изпадане в забава от страна на купувача за заплащане на три вноски, съответно на която и да е от последните три вноски, на определените им падежи в погасителния план цялото задължение става незабавно изискуемо.

(4) От деня на сключването на спогодбата или споразумението по ал. 1 образуваните изпълнителни дела за събиране на вземанията - предмет на спогодбата или споразумението, се спират, като делата се възобновяват по искане на Агенцията при изпадане в забава от страна на купувача за заплащане на три вноски, съответно на която и да е от последните три вноски, на определените им падежи в погасителния план. Периодът, през който изпълнителното производство е спряно, не се отчита с оглед прилагането на чл. 433, ал. 1, т. 8 от Гражданския процесуален кодекс.“

10. В чл. 22г ал. 4 се отменя.

11. В чл. 22д, ал. 1 т. 7 се отменя.

12. Членове 23 и 24 се отменят.

13. В чл. 25 ал. 1 се отменя.

14. В чл. 28:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) На търговски дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала и на търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала се забранява извършването на разпоредителни сделки с дълготрайни активи на дружеството, сключване на договори за придобиване на дялово участие, за наем, за съвместна дейност, за кредит, за обезпечаване на вземания, както и поемане на менителнични задължения, освен с разрешение на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите, съответно на общинските съвети.“;

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) За търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала и търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала, забраната по ал. 1 има сила след приемане на изрично решение за забрана от Агенцията за публичните предприятия и инвестициите. Решението се приема след приемане на решение за приватизация от

Народното събрание и едновременно с възлагане изготвянето на анализ на правното състояние.”;

в) в ал. 9 думите „включени в списъка по чл. 3, ал. 1“ се заменят със „с повече от 50 на сто държавно участие в капитала и дружества, чиито дялове или акции са собственост на дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала“;

г) в ал. 10 след думите „лечебни заведения“ запетаята и думите „които са включени в списъка по приложение № 1 към чл. 3, ал. 1“ се заличават.

15. Приложение № 1 към чл. 3, ал. 1 „Списък на търговските дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или обособени части от тях“ се отменя.

16. Навсякъде думите „Агенция за приватизация и следприватизационен контрол“ и „Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол“ се заменят съответно с „Агенция за публичните предприятия и инвестициите“ и с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

17. Започналите процедури по обявеното за приватизация държавно участие в капитала на всички търговски дружества, с изключение на посочените в § 6, т. 2, буква „а“ се продължават по досегашния ред.

§ 7. В Закона за насърчаване на инвестициите (обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 99 от 1997 г.; бр. 29 и 153 от 1998 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 40 от 2004 г., бр. 34, 59, 65, 80, 82 и 86 от 2006 г., бр. 42 и 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 41 и 82 от 2009 г., бр. 18, 88 и 100 от 2010 г., бр. 38, 45 и 82 от 2012 г., бр. 15, 16 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 32, 61 от 2015 г., бр. 85 и 96 от 2017 г. и бр. 20 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 11а:

а) алинея 1 се изменя така:

„Чл. 11а. (1) Агенцията за публичните предприятия и инвестициите, наричана по-нататък „Агенцията“ подпомага министъра на икономиката при осъществяване на държавната политика в областта на насърчаване на инвестициите.“;

б) алинеи 2 и 3 се отменят.

2. Член 11б се отменя.

§ 8. В чл. 7, ал. 3 от Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2016 г. - бр. 38 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 57, 81 и 105 от 2016 г., бр. 86 и 103 от 2017 г., бр. 7, 30, 38, 77 и 103 от 2018 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2019 г. - бр. 23 от 2019 г.) накрая се поставя запетая и се добавя „освен в случаите, предвидени в Закона за публичните предприятия“.

§ 9. В чл. 107а, ал. 2 от Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г.) накрая се поставя запетая и се добавя „освен в случаите, предвидени в Закона за публичните предприятия“.

§ 10. В Закона за сделките с компенсаторни инструменти (обн., ДВ, бр. 47 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 71 от 2003 г., бр. 52 от 2007 г., бр. 18 от 2010 г. и бр. 61 от 2015 г.) навсякъде думите „Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

§ 11. В Закона за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31 декември 1990 г. (обн., ДВ, бр. 110 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 112 от 1995 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 12, 90, 103 и 111 от 1999 г., бр. 1, бр. 92 от 2000 г., бр. 28 и 46 от 2002 г., бр. 115 от 2004 г., бр. 33 от 2006 г., бр. 12 и 32 от

2009 г. и бр. 18 от 2010 г.), в чл. 12а, ал. 2 думите „Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

§ 12. В Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (обн., ДВ, бр. 7 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 20, 21, 41 и 98 от 2018 г. и бр. 1 и 17 от 2019 г.) навсякъде думите „Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

§ 13. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 38 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 45 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 24 и 93 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 17, 30, 36, 64 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59, 92 и 113 от 2007 г., бр. 52 и 54 от 2008 г., бр. 10, 17, 19, 33 и 41 от 2009 г., бр. 18 и 87 от 2010 г., бр. 19 и 47 от 2011 г., бр. 45, 82 и 99 от 2012 г., бр. 27 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 65 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 40, 98 и 105 от 2014 г., бр. 52, 60 и 61 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г., бр. 13, 58 и 96 от 2017 г., бр. 21, 64, 77 и 90 от 2018 г. и бр. 25 от 2019 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 45а ал. 2 и 3 се отменят.

2. В чл. 57 ал. 1 се отменя.

3. Навсякъде думите „Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

§ 14. В Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 41, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 25, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 18, 54 и 97 от 2010 г., бр. 23, 32 и 48 от 2011 г., бр. 25, 38, 87 и 103 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 79 от 2015 г., бр. 71 от 2016 г., бр. 13 и 103 от 2017 г., бр. 7 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.), в чл. 3, ал. 1, т. 13 думите „Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

§ 15. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 96 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г. и бр. 25 от 2019 г.) навсякъде думите „Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

§ 16. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г., изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 14, 24, 56 и 77 от 2018 г. и бр. 1, 24 и 34 от 2019 г.), в чл. 25, ал. 2 думите „Българската агенция за инвестиции“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

§ 17. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75 и 97 от 2016 г., бр. 58, 85, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 15, 91, 98, 102, 103 и 105 от 2018 г. и бр. 24 от 2019 г.) навсякъде думите „Българската агенция за инвестиции“ се заменят с „Агенцията за публичните предприятия и инвестициите“.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2019 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за публичните предприятия

Целта на предложения законопроект е създаването на хармонизирана правна рамка, в която публичните предприятия ще осъществяват своята дейност и при която правилата за корпоративно управление и оповестяване ще бъдат еднакви за всички предприятия с държавно участие, независимо от това, кой орган упражнява правата на държавата. Със Закона за публичните предприятия се урежда начинът за определяне и публично огласяване на държавната политика в областта на публичните предприятия, въвеждането на стандарти за доброто им корпоративно управление, както и задълженията за оповестяване и прозрачност на дейността на органите на управление на публичните предприятия.

В обхвата на понятието „публично предприятие“ са включени търговските дружества с над 50 на сто държавно/общинско участие в капитала или в които държавата/общината по друг начин упражнява доминиращо влияние, както и държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, и дъщерните дружества на търговските дружества и предприятията, посочени по-горе, ако чрез тях държавата/общината контролира повече от 50 на сто от дяловете/акциите с право на глас или по друг начин упражнява контрол.

Предвидено е ограничено прилагане на закона по отношение на общинските публични предприятия с оглед на това, да не се нарушават правата на общините за местно самоуправление.

Предложеният законопроект има за цел да въведе нови стандарти за управление на публичните предприятия, като извлече най-доброто от международния опит и добри практики в съответствие с Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративното управление на публичните предприятия. В същото време общите закони, които регулират различните сфери от дейността на публичните предприятия, като Търговския закон, Закона за счетоводството, Закона за независимия финансов одит, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и др., ще продължат да се прилагат както досега.

Предложените с проекта на закон стандарти за управление на публичните предприятия включват следните основни елементи:

1. Въвежда се изискване за разработване на държавна политика в областта на публичните предприятия и механизъм за определяне на конкретни цели (финансови и нефинансови), която се приема от Министерския съвет.

Политиката съдържа обосновка на причините държавата да притежава участие в публичните предприятия и целите, които си поставя това участие, ролята на държавата в ръководството на публичните предприятия, изпълнението на политиката, както и ролята и отговорностите на министрите, упражняващи правата на държавата и другите държавни организации, участващи в изпълнението. Публичните предприятия са юридически лица, които се създават и управляват в интерес на гражданите и обществото с цел постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите, когато е необходимо да се елиминират съществуващи пазарни дефекти; да се предоставят стоки или услуги от стратегическо значение или такива, свързани с националната сигурност или развитие, или да се управлява стратегическо за държавата имущество.

Политиката разработва ясни финансови и нефинансови цели за всички публични предприятия, като в зависимост от тяхната конкретна специфика обвързва целите с конкретни показатели за тяхното изпълнение.

2. Създава се централно звено за координиране на управлението на публичните предприятия в лицето на сегашната Агенция за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК), която се преименува на Агенция за публичните предприятия и инвестициите. Агенцията е администрация, пряко подчинена на Министерския съвет, равноотдалечена от всички министерства. Тя има двустепенна форма на управление, с надзорен съвет, избран пряко от Народното събрание, което осигурява повече публичност и прозрачност на нейните действия. Функциите на агенцията, възложени със Закона за приватизация и следприватизационен контрол (ЗПСК), както и със Закона за концесиите ще продължат да бъдат изпълнявани както досега, като към тях ще се добавят и следните основни функции:

- разработване на Политиката за участието на държавата в публичните предприятия;
- мониторинг на изпълнението на Политиката за участието на държавата в публичните предприятия и нейната актуализация;
- подпомагане на отрасловите министри при определяне на общите стратегически цели на предприятията и ключовите показатели за изпълнение на финансови и нефинансови цели в бизнес програмите на предприятията;

- мониторинг на дейността на публичните предприятия и изготвянето на обобщен доклад за предходната година във формат и с обхват, определен в закона;
- публикуване на актуална информация и отчети за дейността на публичните предприятия, включително финансова и нефинансова информация за предприятията;
- извършване на мониторинг на процедурите на подбор, номиниране и назначаване на членове на органи за управление и контрол в съответствие с разработена за целта методика;
- извършване оценка на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия и изготвяне на предложения за подобряване на тяхното управление.

Към настоящия момент се предвижда Министерският съвет да делегира своите правомощия в капитала на търговските дружества с държавно участие на министрите съобразно отрасловата им компетентност – каквато е досегашната практика. В предложения акт е създадена възможността в бъдеще Министерският съвет да делегира правомощията си по упражняване правата на държавата в капитала на публичните предприятия на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите за определен портфейл от публични предприятия, като в последствие този портфейл се разшири, така че да обхване всички предприятия. Това би могло да стане поетапно с оглед на укрепването на капацитета на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите и на конкретните условия, в които оперират публичните предприятия.

3. Въведено е изискването Агенцията за публичните предприятия и инвестициите да разработва годишни обобщени аналитични доклади за дейността на публичните предприятия, включващи отчитане на финансовото представяне на дружествата, както и изпълнението на заложените пред тях конкретни цели според предварително зададени индикатори и съответствието на дейността им със възприетите стандарти за управление и оповестяване. Това ще позволи засилването и хармонизирането на стандартите за оповестяване на финансова и нефинансова информация в целия сектор на публичните предприятия и ще се подобри качеството и надеждността на корпоративната отчетност. Освен това, по този начин се гарантира съпоставимостта на извършваното оценяване на изпълнението на публичните предприятия, независимо от това, кой орган упражнява правата на държавата в капитала им. Обобщеният доклад се оповестява на електронната страница на Агенцията.

4. Създаване на професионални и независими органи на управление на публичните предприятия с ясни правомощия на основата на прозрачна, справедлива процедура за номиниране на кандидати, основана на качествата им. Предвидено е подборът, номинирането и назначаването на членове на органи за управление и контрол в едноличните публични предприятия и определянето на кандидатите за заемането на тези длъжности в публичните предприятия, в които държавата е съдружник/акционер, да се уредят в методика, приета от Министерския съвет.

В състава на надзорните съвети и съветите на директорите се включват независими членове, чийто брой следва да бъде повече от половината от общия брой на членовете на съответния орган. Дадено е определение на независим член. Не са независими членове представителите на държавата в органите на управление и контрол. Кандидатите за членове в органите за управление и контрол трябва да отговарят на определени критерии по отношение на репутация и почтеност, подходящо образование, професионален опит и умения, подходящи за нуждите на публичните предприятия, както и да имат възможност да отделят достатъчно време за изпълнение на възложените им задължения.

Предвидена е възможност съветите на директорите и надзорните и управителните съвети да могат да създават специални комитети измежду своите членове, като комитети за възнагражденията или за управление на риска, които подготвят решенията, които се вземат от съвета. Всички съвети ще имат задължението да изготвят годишни самооценки на своята дейност и ефективност. Оценките и заключенията от тях се представят на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и инвестициите.

5. В Преходните и заключителните разпоредби на закона е предвидено изготвянето на анализ за изясняване характера на дейността на държавните предприятия по чл. 62 ал. 3 от Търговския закон с оглед на преобразуването им в търговски дружества, ако изпълняват предимно търговска дейност, или в административни структури, когато реализират преобладаващо публични политики или властови правомощия. В законопроекта е предвидено преименуване на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол на Агенция за публичните предприятия и инвестициите и вливането на Българската агенция за инвестиции в нея.

Целта е да се създаде административна структура за осъществяване процеса на приватизация, следприватизационен контрол, контрола по Закона за концесиите и подпомагане осъществяването на

държавната политика за насърчаване на инвестициите и определяне и публично огласяване на държавната политика в областта на публичните предприятия.

Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол е създадена на основание на Закона за приватизация и следприватизационен контрол и е администрация към Министерския съвет за осъществяване на приватизация и следприватизационен контрол, с органи за управление - надзорен съвет и изпълнителен съвет.

Процесите, свързани с осъществяване на приватизацията на акции и дялове от капитала на държавни дружества и такива с опосредено държавно участие след 2016 г., са значително редуцирани. Към настоящия момент АПСК извършва активна приватизация на имоти - частна държавна собственост, с данъчна оценка над 10 000 лева, като за целта е предвидено разработването и внедряването на електронна платформа за продажба на имоти съгласно чл. 3а от ЗПСК. Следприватизационният контрол се изразява в процесуално представителство по иски и изпълнителни производства за събиране на вземанията и за неустойки. С новия Закон за концесиите (обн., ДВ, бр. 96 от 01.12.2017 г., в сила от 03.01.2018 г.) на АПСК са възложени функции по извършване на независим външен контрол на изпълнението на определени концесионни договори по годишен план, одобрен от Министерския съвет. В определени случаи на Агенцията могат да се възложат и функции във връзка с възлагане на концесии (чл. 42 от Закона за концесиите).

Съгласно Закона за насърчаване на инвестициите Българската агенция за инвестиции (БАИ) подпомага министъра на икономиката при осъществяване на държавната политика в областта на насърчаване на инвестициите. Основните функции на БАИ са свързани с насърчаване, привличане и подпомагане на инвестициите, подобряване на инвестиционния и бизнес климат в страната, информационно обслужване на инвеститорите, инвестиционен маркетинг по представяне и рекламиране възможностите за инвестиране в страната и осъществяване по реда на закона на индивидуално административно обслужване на инвеститорите.

Дейността и на двете структури е ориентирана към една цел - подобряване на бизнес средата, едната - чрез раздържавяване, а другата - чрез създаване на нови инвестиционни проекти. Обединяването на експертния потенциал в една структура ще създаде възможност за цялостно обхващане и допълване на процесите по приватизация, контрол, включително по отношение на определени концесионни договори, както и насърчаване на инвестициите.

Законопроектът предвижда възможност обособени части от имуществото на дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала и от имуществото на търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала, да се продават чрез електронната платформа. Изменението дава възможност приватизираният орган да прецени в кои случаи при продажба на обособени части да се ползва платформата с оглед на необходимостта за определени сделки в тържните договори да залегнат допълнителни задължения за купувача. Режимът на продажба на обособени части се различава от този за имоти, който беше възприет при промените през август 2018 г. при приемане на електронната платформа - разпоредбата на чл. 3а от ЗПСК е императивна и изисква всички имоти да се продават чрез електронна платформа.

С промяната в чл. 3, ал. 1 се премахва Списъкът – приложение № 1 към закона, и всички търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала, се приватизират след приемане на решение от Народното събрание на Република България.

По отношение на обособени части от имуществото на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или от имуществото на търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала, орган, който взема решение за приватизация, става Министерският съвет. Предлагаият нов подход ще осигури по-голяма оперативност в работата по подготовка и осъществяване на приватизационните процедури за обособени части и в същото време ще даде необходимата сигурност, че направените от дружествата и министрите, в качеството им на собственици на капитала на тези дружества, предложения за приватизация на обособени части ще са правно и икономически обосновани. По отношение на продажбата на обособени части от лечебни заведения и имоти – частна държавна собственост с данъчна оценка над 10 000 лв., Агенцията остава органът, който взема решение за приватизация.

Предлаганата отмяна на ал. 2 на чл. 11 от ЗПСК има за цел синхронизиране с промените, относими към търговските дружества. Текстът на чл. 11, ал. 2 от ЗПСК в действащата редакция дава възможност АПСК по всяко време, при необходимост, да прави промени в списъка с дружества, за които се допуска плащане с непарични платежни средства.

Законопроектът съдържа предложение за отменяне на чл. 22г, ал. 4 и съответно на чл. 22д, ал. 1, т. 7 от ЗПСК, като по този начин отпада задължението за изготвяне и представяне на тримесечните отчети поради отпадане на необходимостта от тях. Тези отчети възникнаха в началото на 1998 г. във връзка с поетите ангажименти към Международния валутен фонд за бърза смяна на държавната собственост в частна. Към настоящия момент няма такъв обем приватизационни сделки. В същото време АПСК изготвя в съответствие с чл. 22д, ал. 1, т. 2 от ЗПСК шестмесечен отчет, годишен отчет и Отчет за изпълнение на плана за работа на АПСК за текущата година, които дублират информацията.

С цел синхронизация на нормите на ЗПСК с тези на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество се отменят чл. 23 и 24, които са относими към „конфликта на интереси“.

Предложените в чл. 28, ал. 1 и 3 промени са технически и имат за цел да създадат корелация с новите текстове, които предвиждат органи за приватизация да бъдат Министерският съвет и Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

ДОКЛАД
ЗА
ЦЯЛОСТНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
НА
ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ПУБЛИЧНИТЕ
ПРЕДПРИЯТИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

Встъпление

I. ИЗПОЛЗВАНА МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЦЯЛОСТНАТА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

II. ЦЯЛОСТНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

1. Описание на проблемите и въпросите, които се уреждат с проекта на нормативен акт
2. Заинтересовани страни
3. Цели, които се поставят при регулирането на обществените отношения с проекта на нормативен акт
4. Възможни варианти за постигане на заложените цели, както и описание на варианта „Без действие“
5. Значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия, водещи до разходи за заинтересованите страни
6. Значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия, водещи до ползи за заинтересованите страни
7. Промяна на административната тежест по отношение на заинтересованите страни за всеки от вариантите
8. Описание на негативните (разходите) и положителните (ползите) въздействия за всяка от заинтересованите страни за всеки от вариантите
9. Сравнение на вариантите
10. Проведени консултации
11. Препоръчителен вариант и обосновка към него въз основа на сравнението на вариантите
12. Препоръчителен срок за извършване на последваща оценка на въздействието

ВСТЪПЛЕНИЕ

На 22 август 2018 г. правителството одобри План за действие, включващ мерки в отговор на намеренията на Република България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз, включително подобряване на управлението на държавните предприятия чрез преразглеждане и привеждане на националното законодателство в съответствие с Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративното управление на държавните предприятия. В тази връзка стартира реализацията на проект „Модернизиране на рамката за управление на държавните предприятия в съответствие с добрите международни практики“ по Програмата за подкрепа на структурни реформи на Европейския съюз. Изпълнител по проекта е ОИСР.

В периода от м. август 2018г. до сега, със съдействието на всички министерства, някои агенции, НСИ и две общини (София и Бургас) бе събрана и предоставена на ОИСР голям обем информация, съгласно предоставени от ОИСР въпросници, с оглед извършване на преглед и идентифициране сектора на публичните предприятия, както и отговорните институции и действащата нормативна уредба. Успоредно с извършването на прегледа, ОИСР се ангажира да подкрепи усилията на България за провеждане на правна реформа, като предложи потенциални възможности за законодателни промени в сферата на държавното участие в търговските дружества и други форми на стопанска дейност.

В изготвения от мисията на ОИСР преглед бе направена оценка на правната рамка за корпоративно управление на българските държавни предприятия, в сравнение с Насоките на ОИСР за корпоративното управление на държавните предприятия („Насоките на ОИСР“), а констатациите от прегледа послужиха за база, въз основа на която бяха определени приоритетните области за законодателна реформа. Прегледът завърши с Меморандум за предложената структура и съдържание на нов закон за публичните предприятия и упражняването на правата на държавна собственост в България.

Настоящата цялостна предварителна оценка на въздействието е изготвена от екип на Министерство на икономиката.

Изготвената оценка на въздействието е цялостна предварителна на основание чл. 20, ал. 3 от Закона за нормативните актове, тъй като се отнася до нов закон.

I. ИЗПОЛЗВАНА МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЦЯЛОСТНАТА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Настоящата предварителна оценка на въздействието представлява механизъм за изследване на ефектите от предприемането на законодателна намеса в областта на държавното участие в търговските дружества и други форми на стопанска дейност.

Оценката на въздействието има за цел да изследва влиянието на законопроекта:

- върху средата – институционалната среда, бизнес средата;
- върху интересите на българските граждани и върху юридическите лица и икономически субекти, които могат да бъдат засегнати от законодателната намеса.

Настоящата оценка на въздействието е фокусирана върху търсенето на отговори на следните въпроси:

- какви са основните проблеми и съответстващите на тях цели за преодоляване на идентифицираните проблеми?
- каква е подходящата степен на нормативна намеса?
- какъв е оптималният законодателен подход за регулиране на обществените отношения?
- какви са основните варианти на действие за постигане на тези цели?
- какви са вероятните икономически въздействия на всеки от вариантите?

Особеният предмет на регулиране с проекта на Закон за публичните предприятия, а именно – дейности от сферата на държавното управление, обуславя следната специфика на настоящата оценка:

- Разглеждат се не преки, а косвени въздействия върху заинтересованите страни (с изключение на институциите)
- Въздействията са концентрирани в икономическата област и конкретно в областта на управлението на публичните предприятия в интерес на гражданите и обществото по начин, осигуряващ постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите, което е основна цел на законопроекта
- Характерът на нормативната намеса не е свързан със самостоятелни социални и екологични аспекти

Във връзка с горното използваният метод за провеждане на оценка на въздействието е сравнителен анализ на възможните варианти за действие. Класическите методи за извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието, изброени в чл. 28, ал. 1 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, са неприложими поради изброените причини.

II. ЦЯЛОСТНА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Раздел 1

Описание на проблемите и въпросите, които се уреждат с проекта на нормативен акт

Нормативната рамка за дейността на юридическите лица, извършващи стопанска дейност в България е Търговския закон (последно изменен през 2017 г.), който се прилага за всички дружества – публични (държавни и общински) или частни.

Търговският закон допуска различни правни форми за извършване на стопанска дейност, като най-често срещаните са дружествата с ограничена отговорност и акционерните дружества. Търговският закон дава възможност акционерните дружества да бъдат управлявани чрез две системи на управление – едностепенна или двустепенна. Регламентираните изисквания за корпоративно управление са еднакви за всички търговци, независимо от това, кой е собственикът – държавата, общините или частни лица. Редът за упражняване правата на държавата върху дялове и акции на търговски дружества се уреждат с отделен правилник, приет на основание §13, ал. 3 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол.

В изготвения от мисията на ОИСР преглед се констатира няколко основни проблема по отношение на предприятията с държавно/общинско участие:

1. Липсва официална, публично оповестена политика на държавата, която да изяснява причините, които обосновават участието на държавата в стопанската дейност чрез публичните предприятия, ясно да очертае конкретните цели на това участие (финансови и нефинансови) и да определи ролята и отговорностите на държавните органи, вкл. и на местно ниво, за тяхното изпълнение. Основен принцип в Насоките на ОИСР за корпоративното управление на държавните предприятия е изискването държавата да упражнява собствеността на ДП в интерес на широката общественост. Тя следва внимателно да оцени и оповести целите, които оправдават държавната собственост, и да ги подлага на периодичен преглед. Съществуват отделни елементи на политика на държавно участие в рамките на действащата нормативна уредба. Такъв е случаят, например, в сектора на водоснабдяването и канализацията, където целта на държавното участие, установена в Закона за водите, е да се осигури водоснабдяване и пречистване на водата за населението. В транспортния сектор държавното участие в пощенските услуги и железопътния транспорт (инфраструктура и управление на транспорта) също се запазва главно за гарантиране на географското покритие на тези услуги. Неяснотите по отношение на естеството и съответното значение на търговските и нетърговските цели на публичните предприятия, създава ситуация, в която дейността им не може да бъде надлежно наблюдавана и оценявана. В зависимост от контекста това може да доведе или до практики на пасивно дялово участие, или до прекомерна намеса в дейността на държавните предприятия, като и двете водят до незадоволителни корпоративни резултати. Обстоятелството, че публичните предприятия оперират с предоставени им публични средства изисква по-висока степен на прозрачност и публичност на дейността в сравнение с предприятията от частния сектор.

В изготвения от ОИСР преглед, изрично се посочва че въпреки твърденията на българските органи, че правителството не се намесва в ежедневните операции

на ДП, на практика, държавата — като единствен или доминиращ акционер в повечето държавни предприятия — може да контролира корпоративните решения (поради упражняване на правомощия на общите събрания на съдружниците/акционерите) и по този начин да ограничи оперативната автономност на ДП, особено по отношение на вземането на решения за наемане на работа. Освен това управителните съвети и ръководството на ДП изглежда са подложени на висока степен на политическа намеса (напр. директори, които се променят с избирателните цикли).

В българското законодателство се съдържат разпоредби относно разделението на правомощията и компетенциите между държавните органи и ДП, но те са много разпокъсани и разпръснати между Търговския закон, разпоредбите относно държавната собственост за изцяло корпоративните държавни предприятия, законовите актове, секторното законодателство и договорите за управление, подписани между отговорния министър и членовете на съвета (както и договорите, подписани между управителните съвети и надзорните съвети при двустепенни системи).

По принцип субектите на държавна собственост (т.е. ресорните министерства и общинските съвети) са отговорни за предоставянето на стратегически насоки на ДП (в съответствие с националните политики) или чрез редовни канали за комуникация, или чрез повече „неофициални“ подходи, в зависимост от министерството. Ресорните министерства (и общинските съвети на местно равнище) също са отговорни за одобряването на бизнес програмите, изготвени от управителните съвети на държавните предприятия в съответствие със стратегията за развитие на дружеството. Бизнес програмите съдържат специфични икономически показатели като рентабилност, производителност, печалби, намаляване на загубите, финансови задължения, инвестиции и др., които редовно се наблюдават и актуализират от управителните органи на държавните предприятия.

Основанието за учредяване на ДП от държавата или нейното участие в капитала на търговски дружества може да произтича от решение на Министерски съвет (съгласно член 57 от Закона за държавната собственост) или специален акт за учредяване на „държавно предприятие„ (напр. Българска банка за развитие, Национална компания „Железопътна инфраструктура“ и др.).

Следователно цялостната обосновка за държавната собственост в българските ДП може да се получи от специфични секторни политики или специални актове, въпреки че в повечето случаи не се прави позоваване на максимизиране на стойността или на ефективното разпределение на ресурсите, но мотивите за запазване на държавната собственост на дружествата, които са предимно търговски ориентирани, не са цялостно обхванати в един документ, не са ясно изразени и по тази причина не са достъпни за широката общественост.

2. В България режимът на държавно участие е децентрализиран - 17 отраслови министри осъществяват надзор над портфейл от 221 публични предприятия. Отсъствието на централизирано звено, което да има изрични законови правомощия за наблюдение върху практиките в областта на държавното участие не позволява постигането на сигурност, че отрасловите министри спазват съществуващите правила. Въпреки, че отрасловите министри са задължени да изпращат периодични финансови отчети и доклади в Министерство на финансите за онлайн оповестяване, няма институционално звено, което да оценява и оповестява тяхното съответствие с изискванията на нормативната уредба. Освен публикуването на годишните финансови отчети на отделните търговски дружества и годишните доклади за дейността в Търговския регистър, добрите практики на ОИСР изискват изготвянето обобщени аналитични публични доклади, включващи отчитане на финансовото представяне на дружествата, но и изпълнението на заложените пред тях конкретни цели според предварително зададени индикатори и съответствието на дейността им с възприетите стандарти за управление и оповестяване.
3. На равнището на отделните публични предприятия основен недостатък е фактът, че органите на управление не са достатъчно добре структурирани за изпълнение на основните си роли, което се дължи на ограничения в техния размер, независимост и отговорности, както и на липсата на структуриран и прозрачен процес на номиниране на кандидати, основаващ се на техните професионални и лични качества. По принцип, с някои изключения, не съществуват критерии за подбор или ясно определени изисквания за заемане на длъжността. Няма и изисквания за независими членове на органите за управление. В някои случаи критериите за номиниране са правно определени в секторното законодателство. Такъв е например случаят в банковия сектор и за дружествата, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар. Това означава, че на практика много предприятия работят или като разширения на ресорните министерства или по усмотрение на тяхното ръководство.
4. Съществуват държавни предприятия, създадени на основание чл. 62 ал. 3 от Търговския закон, които не са търговци, т.е. остават извън обхвата на Търговския закон и не прилагат неговите разпоредби. В същото време те не са част от администрацията в страната и не се подчиняват на нормативните актове, регламентиращи дейността ѝ. Тези предприятия са създадени в съответствие със специални закони, които определят техния предмет на дейност и начина, по който функционират. На национално равнище по-голямата част от публичните предприятия в абсолютно изражение са изцяло корпоративни/капиталови

търговски дружества, а само 17 са учредени като държавни предприятия. Повечето от 17-те държавни предприятия в България са или малки предприятия, и/или изпълняват предимно функции на публична политика. Въпреки това има няколко държавни предприятия, които извършват търговска дейност и могат да се считат за икономически значими. Това са Националната компания „Железопътна инфраструктура“ и едно предприятие за изграждане и ремонт на инфраструктура — в рамките на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и шест предприятия в сектора на горското стопанство към Министерството на земеделието, храните и горите. Правният режим на тези юридически лица се разминава с „Насоките на ОИСП“.

По отношение на предвидените изменения в Закона за приватизация и следприватизационен контрол:

Могат да се идентифицират три групи проблеми, които ще се преодолеят с приемането на предложението ЗИД на ЗПСК, а именно:

1. Необходимост от оптимизиране на дейността и структурите на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и Българска агенция за инвестиции.

Съгласно ЗПСК, Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК) е администрация към Министерския съвет, равно-отдалечена от всички министерства. Тя има двустепенна форма на управление, с Надзорен съвет, избран пряко от Народното събрание, което осигурява повече публичност и прозрачност на нейните действия.

Агенцията, като институция, както и нейните служители (65 щатни бройки) притежават сериозна експертиза в областта на приватизацията, осъществяването на маркетинг и контрола върху вече сключени приватизационни договори. След измененията на ЗПСК от 2010 г., Агенцията е държавният орган, който се разпорежда с всички имоти частна държавна собственост с данъчна оценка над 10 000 лева.

Българска агенция за инвестиции (БАИ) е орган, който подпомага министъра на икономиката при осъществяване на правомощията му по Закона за насърчване на инвестициите (27 щатни бройки).

Двете агенции притежават опит в осъществяването от тях функции, които имат и редица допирни точки, особено в областта на маркетинга и преговорите с инвеститори.

От една страна – с цел да се избегне създаването на нова административна структура в лицето на координационно звено, което да подпомага развитието на стандартите за управление и оповестяване, прилагани от публичните предприятия и да осъществява мониторинга върху тяхното спазване, а от друга страна – да се използва в максимална степен създадения вече административен

капацитет, законопроектът предвижда обединяване на структурите на АПСК и БАИ чрез вливане на Българска агенция за инвестиции в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, чието наименование ще се промени на Агенция за публичните предприятия и инвестициите. Агенцията за публичните предприятия и инвестициите ще е правоприемник на АПСК и БАИ и ще изпълнява възложените ѝ с конкретни закони функции:

- в областта на приватизацията и следприватизационния контрол, възложени ѝ от ЗПСК;
- в областта на контрол на определени концесионни договори и по осъществяване на подготвителната част на процедурата по сключване на концесионен договор, възложени ѝ от Закона за концесиите;
- в областта на участието на държавата в публичните предприятия, възложени ѝ със Закона за публичните предприятия.

2. Липса на актуализиране на законовите норми на ЗПСК съобразно приетия Закон за концесиите (обн., ДВ, бр. 96/1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 103/2017 г., изм., бр. 7/2018 г. и бр. 15/2018 г.), съгласно който на АПСК се възлагат нови функции по контрол на определени концесионни договори, както и евентуално по осъществяване на подготвителната част на процедурата по сключване на концесионен договор. В настоящата си редакция ЗПСК не отразява възложените на АПСК функции по този закон, като правомощията на функционалните звена в Агенцията са актуализирани в Устройствения правилник на АПСК, тоест на ниво подзаконов нормативен акт. Последното обаче не е достатъчно, тъй като компетенциите на органите на АПСК следва да се разпишат в закона, който регулира дейността на АПСК.

3. Привеждане на закона в съответствие с политиките в областта на приватизацията, както и съобразяване на нормите на ЗПСК с практиката по неговото прилагане.

Описаният законодателен подход е възприет поради следното:

- АПСК е по – високо ниво администрация, като такава към Министерския съвет на РБ, създадена със закон;
- На АПСК са възложени нови правомощия във връзка с реализирането на мащабен проект по създаване и въвеждане на електронна платформа за продажба на държавни имоти, която, наред с недвижимите имоти – частна държавна собственост, чиято продажба е в правомощията на АПСК, ще обхваща и имотите в ресора на областните управители и тези, собственост на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие или на търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала;

- Както е посочено по-долу, с приемането на Закона за концесиите, на АПСК бяха възложени нови функции съгласно чл. 42 от Закона за концесиите.

На 01.01.2018 г. влезе в сила нов Закон за концесиите (обн., ДВ, бр. 96/1.12.2017 г.).

Съгласно чл. 36, т. 8 от Закона за концесиите (ЗК) АПСК е определена като орган в системата от органи с функции в областта на контрола върху концесиите. По силата на чл. 42, ал. 1 от ЗК АПСК извършва независим външен контрол на изпълнението на определени концесионни договори. Контролът от АПСК включва планови проверки, които се извършват по одобрен от Министерския съвет план за работа за съответната година, както и извънредни проверки, възложени от Координационния съвет по концесиите. Функциите на АПСК като контролен орган са доразвити и конкретизирани в Наредбата за мониторинга, управлението и контрола на концесиите, приета с ПМС №177/2.08.2018 г., обн., ДВ, бр. 70 от 24.08.2018 г. (Наредбата). Нормативно установените контролни правомощия на АПСК са отразени и в Националната стратегия за развитие на концесиите в Република България (2018-2027), одобрена от Министерския съвет на негово заседание на 20.06.2018 г. (Стратегията).

Контролът, който се осъществява от АПСК, има следните характеристики:

- той е обективен и външен - извършва се от орган, различен от концедента и от органа, сключил концесионния договор и осъществяващ контрол върху изпълнението на условията на концесията и на задълженията на концесионера;
- обхваща определени концесионни договори - посочените в годишния план планови проверки и възложените от Координационния съвет извънредни проверки;
- не е изрично ограничен само до държавните концесии и може да включва концесионни договори, сключени от концедентите по чл. 17, ал. 2-4 от ЗК;
- може да обхваща концесионния договор от сключването до неговото прекратяване и проверка на изпълнението на правата и задълженията и на двете страни по договора;
- отнася се до сключени и действащи концесионни договори, без да се разпростира върху концесионната процедура или последиците при прекратяване на концесията.

Законът следва да се приведе в съответствие с политиките, провеждани в областта на инвестициите, приватизацията и държавната собственост, като израз на тези политики е премахването на приложение № 1 към чл. 3, ал. 1 от ЗПСК или т.нар. „Забранителен списък“ и създаването на възможност всички търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто

държавно участие в капитала да се приватизират след приемане на решение от Народното събрание на Република България. По отношение на обособени части от имуществото на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или от имуществото на търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала орган, който взема решение за приватизация става Министерския съвет. Съгласно действащата уредба органът, който взема решение за приватизация на посочените обособени части е Народното събрание, като към настоящият момент няма осъществени процедури по този ред. Предлаганият нов подход ще осигури по-голяма оперативност в работата по подготовка и осъществяване на приватизационните процедури за обособени части и в същото време ще даде необходимата сигурност, че направените от дружествата и министрите, в качеството им на собственици на капитала на тези дружества, предложения за приватизация на обособени части ще са правно и икономически обосновани.

При прилагането на ЗПСК са регистрирани определени несъответствия, както и неясноти в текста, вкл. такива от технически характер, които следва да се отстранят чрез изменението и допълнението на нормативния акт.

Не е налице действащо законодателство, което да предвижда съществуването на Агенция за публичните предприятия и инвестициите, поради което такава може да се създаде единствено посредством промяна в ЗПСК и съответно в ЗНИ.

Законът не отразява в пълнота провежданата държавна политика в областта на приватизацията и инвестициите, поради което е необходима неговата промяна. Установените недостатъци в текста на закона създават проблеми при прилагането му с оглед необходимостта от тълкуване на неясните текстове.

Раздел 2

Заинтересовани страни

Предвид рамковия характер на законопроекта, заинтересовани страни са:

Пряко:

- Държавните институции (в т.ч. 17 отраслови министерства), които отговарят за разработването, изпълнението и отчитането на политиките по отношение на публичните предприятия;

Косвено:

- Търговските дружества с над 50 на сто държавно участие, дъщерните им дружества, които те контролират, както и държавните предприятия, създадени със специални закони (общо 221 бр.);
- Икономическите субекти, включително чуждестранни инвеститори – действат в пазарна среда и правят избори за действие/бездействие в условията на познание за действащите правила и политики и на очаквания за стабилност, съответно неустойчивост на тези политики;

- Всички български граждани – като суверен, на когото институциите дължат яснота, прозрачност и отчетност относно провежданите политики.

Последните две категории са заинтересовани и от гледна точка на пряката връзка между качеството на държавното управление и благосъстоянието на обществото.

По отношение на измененията в ЗПСК:

Пряко:

- Агенция за приватизация и следприватизационен контрол
- Българска агенция за инвестиции
- Министерство на икономиката
- Министерство на финансите

Косвено:

- Инвеститори, придобили клас съгласно ЗНИ
- Концесионери по концесионни договори – министерства и общини
- Концеденти по концесионни договори

Раздел 3

Цели, които се поставят при регулирането на обществените отношения с проекта на нормативен акт

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

- Управление на публичните предприятия в интерес на гражданите и обществото по начин, осигуряващ постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите.
- Повишена икономическа ефективност и производителност благодарение на по-професионалното упражняване правата на собственост на държавата в публичните предприятия.
- По-високи стандарти на почтеност, включително подпомагане на борбата с корупцията, произтичащи от по-добрата прозрачност в публичния сектор.
- Повишена привлекателност и видимост на България за чуждестранните инвеститори.
- Повишаване на доверието в България в рамките на международната общност поради прилагането на общоприетите добри практики.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Оперативните цели обхващат провеждането на националното законодателство в съответствие със следните принципи, заложи в Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративното управление на държавните предприятия:

- Държавата упражнява собствеността си в публичните предприятия в интерес на широката общественост. Тя следва внимателно да оцени целите, които

оправдават държавното участие и да ги подлага на периодичен преглед. Политиката на собственост следва да бъде предмет на подходящи процедури за политическа отчетност и да бъде оповестена пред широката общественост.

- Упражняването на правото на собственост следва да бъде централизирано в един единствен собственик или, ако това не е възможно, да се извършва от координиращ орган. Този „субект на собствеността“ следва да разполага с необходимия капацитет и компетенции, за да изпълнява ефективно своите задължения.
- Държавата следва да действа като информиран и активен собственик, като гарантира, че управлението на ПП се извършва по прозрачен и подлежащ на отчетност начин, с висока степен на професионализъм и ефективност, вкл. чрез създаване на професионални и независими органи на управление на публичните предприятия с ясни правомощия, на основата на прозрачна, справедлива процедура за номиниране на кандидати, основана на качествата им. Правителството следва да даде възможност за пълна оперативна самостоятелност на публичните предприятия.
- Когато ПП съчетават икономически дейности и цели на публичната политика, разходите за целите на публичната политика трябва да са идентифицирани и да се поддържат високи стандарти на тяхната прозрачност и оповестяване. Като ръководен принцип ПП, които извършват стопанска дейност, не следва да бъдат освобождавани от прилагането на общите закони, приложими за останалите участници на пазара.

По отношение на измененията в ЗПСК:

Целите, които си поставя проекта са: създаване на Агенция за публичните предприятия и инвестициите с правомощия в областта на разпореждането с държавната собственост, насърчаването на инвестициите, осъществяването на конкретни етапи на концесионните процедури след възлагане от МС, следприватизационния контрол и контрола върху определени концесионни договори; законово отразяване на новите правомощия на Агенцията по Закона за концесиите; отразяване в проекта на политиките, провеждани в областта на инвестициите, приватизацията и държавната собственост, оповестяване на държавната политика за публичните предприятия и отстраняване на недостатъци в текстовете на ЗПСК.

Раздел 4

Възможни варианти за постигане на заложените цели

Вариант 0 – Без действие: Състои се в запазване на съществуващата нормативна основа – Търговски закон и Правилник за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, приет с ПМС №112 от

23.05.2003г., като се разчита само на доброволното възприемане на добрите международни практики в областта на публичните предприятия.

Вариант 1 – Промяна на съществуващата нормативна уредба – закони, правилници и др. за запълване на констатираните непълноти в нормативната уредба на публичните предприятия. Този вариант включва:

- Допълнение на Търговския закон с разпоредби, които се отнасят само до търговските дружества с държавно или общинско участие;
- Изменение и допълнение на Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, чрез които да се запълнят съществуващите непълноти в нормативната уредба, изложени по-горе.

Вариант 2 – Законодателна намеса чрез създаването на нов хармонизиран закон за публичните предприятия, който да регламентира само специфичните отношения в сферата на държавното участие, да въведе нови стандарти за управление на държавното участие като извлече най-доброто от международния опит и добри практики.

Законът ще съдържа следните основни положения:

- Изясняване обхвата на понятието „публично предприятие“ - търговските дружества с над 50 на сто държавно/общинско участие в капитала или в които държавата/общината по друг начин упражнява доминиращо влияние; дъщерните дружества на търговските дружества и предприятията, ако чрез тях държавата/общината контролира повече от 50% от дяловете/акциите с право на глас или по друг начин упражнява контрол; както и държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.
- Разработване на държавна политика в областта на публичните предприятия и механизъм за определяне на конкретни цели (финансови и нефинансови); Политиката да съдържа обосновка на причините държавата да притежава участие в публичните предприятия и целите, които си поставя това участие, ролята на държавата в ръководството на публичните предприятия, изпълнението на политиката, както и ролята и отговорностите на министрите, упражняващи правата на държавата и другите държавни организации, участващи в изпълнението. Публичните предприятия са юридически лица, които се създават и управляват в интерес на гражданите и обществото с цел постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите, когато е необходимо да се елиминират съществуващи пазарни дефекти; да се предоставят стоки или услуги от стратегическо значение или такива, свързани с националната сигурност или развитие или да се управлява стратегическо за държавата имущество.

Политиката следва да разработва ясни финансови и нефинансови цели за всички публични предприятия, като в зависимост от тяхната конкретна специфика

обвързва целите с конкретни показатели за тяхното изпълнение. Финансови показатели например могат да бъдат такива, свързани със структурата на капитала като коефициенти на ликвидност, задлъжнялост и др.; такива свързани с доходността като възвращаемост на капитала, ефективност, рентабилност и др., както и дивидентна политика, чрез която да се гарантира адекватна структура на капитала за по-дълъг период. Нефинансовите показатели могат да бъдат степен на използване на капацитета, индекс на удовлетвореност на клиентите, надеждност, добавена стойност, околна среда и климат (емисии на CO₂, ниво на аварии), човешки права, бизнес етика, вкл. антикорупционни цели и т.н. – в зависимост от характера на дейността на публичните предприятия. Изискванията към конкретното съдържание на държавната политика ще бъдат регламентирани в правилник за прилагане на закона.

- Създаване на координационно звено, което да подпомага развитието на стандартите за управление и оповестяване, прилагани от публичните предприятия и да осъществява мониторинга върху тяхното спазване. Централно звено за координиране на управлението на публичните предприятия ще бъде сегашната Агенция за приватизация и следприватизационен контрол, в която е предвидено да се влее Българската агенция за инвестиции и която се преименува на Агенция за публичните предприятия и инвестициите. Не се предвижда създаването на нова административна структура. Предвижда се звеното да работи в тясно сътрудничество с министерствата и публичните предприятия в процесите по изготвяне на стратегии за развитие, бизнес програми, залагане на финансови и нефинансови индикатори за изпълнение, процедури за номиниране на членове на органи за управление, оценка на работата на предприятията, изготвяне на обобщени доклади и оповестяване на информацията за публичните предприятия. Дейността, бюджетите, активите, пасивите, архивът и другите права и задължения на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и на Българската агенция за инвестиции ще преминат към Агенцията за публичните предприятия и инвестициите. Висящите дела към датата на влизане на закона в сила, се продължават от Агенцията за публичните предприятия и инвестициите до тяхното приключване във всички инстанции. Трудовите и служебните правоотношения на ръководителите и служителите в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и Българската агенция за инвестиции ще се уреждат при условията на чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител.
- Разработване на годишни обобщени аналитични доклади за дейността на публичните предприятия, които да включват не само информация за финансовото и оперативно състояние на предприятията в края на отчетния период, но и оценка за степента на съответствие на дейността им с правилата за управление и оповестяване. Оценката на изпълнението на финансовите и

нефинансовите цели включва информация по отделно за всяко от големите публични предприятия, например приходи, възвръщаемост, плащания от/към бюджета, публични цели, служители, пазарен дял, удовлетвореност от услугата, околна среда, както и обобщена такава за държавния портфейл. За целите на анализа може да се извършва бенчмаркинг с предприятия от частния сектор.

- Създаване на професионални и независими органи на управление на публичните предприятия с ясни правомощия, на основата на прозрачна, справедлива процедура за номиниране на кандидати, основана на качествата им. Предвидено е подборът, номинирането и назначаването на членове на органи за управление и контрол в едноличните публични предприятия и определянето на кандидатите за заемането на тези длъжности в публичните предприятия, в които държавата е съдружник/акционер, да се уредят в методика, приета от Агенция за публичните предприятия и инвестициите.
- Изясняване характера на дейността на държавните предприятия по чл. 62 ал. 3 от Търговския закон) с оглед преобразуването им в търговски дружества ако изпълняват предимно търговска дейност или в административни структури когато реализират преобладаващо публични политики или властови правомощия.
- Изменения в други закони се налагат с оглед промяната на името на сегашната Агенция за приватизация и следприватизационен контрол на Агенция за публичните предприятия и инвестициите, както и в Закона за държавния служител и Кодекса на труда с оглед на възможността за получаване на възнаграждения от държавните представители в органите за управление на публичните предприятия.
- Със Закона за публичните предприятия не се предвижда въвеждане на административни наказания.
- Предвижда се Министерски съвет да приеме правилник за приложение на закона.
- Предложеният проект на закон се отнася само за МСП с мажоритарно държавно участие. Той няма да засегне съществено МСП с мажоритарно държавно участие, защото повишените изисквания за допустима правна форма, както и за спазване на стандартите за оповестяване се отнасят само за предприятията от категорията „големи“ по смисъла на Закона за счетоводството.

По отношение на измененията в ЗПСК:

Вариант за действие 1 "Без действие":

Този вариант ще доведе до:

- невъзможност да се оптимизира административния капацитет, осъществяващ процесите на приватизация и насърчаване на инвестициите на територията на Република България, както и тяхната закрила, което ще доведе до продължаване съществуването на две администрации, действащи самостоятелно и осъществяващи

близка по характер дейност и ненамаляване на административната тежест върху населението.

- проблеми при осъществяването правомощията на АПСК да извършва независим външен контрол на изпълнението на определени концесионни договори, съгласно ЗК;
- проблеми при прилагане на някои норми от ЗПСК

Вариант за действие 2 "Приемане на измененията в ЗПСК".

С приемането на проекта на закон ще се регламентира вливането на БАИ в АПСК и създаването на нов правен субект, което ще оптимизира административния капацитет на АПСК и БАИ, като ще се осигури ефективно реализиране правомощията на АПСК за осъществяване на независим външен контрол на изпълнението на определени концесионни договори, и привличане на повече инвестиции.

Раздел 5

Количествено и качествено измерение на всички значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия, водещи до разходи за заинтересованите страни, за всеки вариант

Никой от описаните варианти не би следвало да води до разходи за посочените категории заинтересовани страни, в т.ч. и бюджета. И в хипотезата на Вариант 2 няма да бъде създадена нова административна структура, за чието функциониране да бъдат предвидени разходи. Вливане на БАИ в АППИ предполага пълно прехвърляне на бюджета на БАИ към този на АПСК (АППИ) за текущата и следващите бюджетни години, в т.ч. щатни бройки, без отражение на ниво първостепенен разпоредител с бюджет – Министерство на икономиката.

Раздел 6

Количествено и качествено измерение на всички значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия, водещи до ползи за заинтересованите страни, за всеки от вариантите

Предвид спецификата на регулираните обществени отношения, никой от описаните варианти не би следвало да води до измерими ползи за посочените категории заинтересовани страни.

Раздел 7

Промяна на административната тежест по отношение на заинтересованите страни за всеки от вариантите

Никой от описаните варианти не би следвало да води до промяна на административната тежест за заинтересованите страни.

Раздел 8

Описание на негативните (разходите) и положителните (ползите) въздействия за всяка от заинтересованите страни, за всеки от вариантите

При Вариант 0 – Без действие:

По отношение на заинтересованите страни не се очакват ползи, доколкото вариантът не създава предпоставки за преодоляване на описаните проблеми.

При вариант 1 – Промени в съществуващата нормативна уредба

- За заинтересованите страни – български граждани и икономическите субекти – този вариант предполага ползи само, ако в резултат на действията на институциите се постигне преодоляване на посочените проблеми.
- За държавните институции, търговските дружества и държавните предприятия:
 - *Негативни въздействия* – излизане извън рамките на регулираните с Търговския закон отношения, тъй като допълненията ще регламентират действия на държавата и на нейните органи (Министерски съвет и отраслови министри), което не е цел на Търговския закон; запазване на съществуващата фрагментарност и зависимост от политическата конюнктура тъй като решаването на посочените по-горе проблеми ще бъдат решени предимно с подзаконов нормативен акт.
 - *Положителни въздействия* – недопускане на ново законодателство, създаващо нови правила в публичния сектор;

При вариант 2 – Приемането на законопроект

- За български граждани:
 - вариантът не е свързан с *негативни въздействия* и разходи;
 - *положителните въздействия* се състоят в гарантирана прозрачност и яснота на дългосрочните цели на държавното управление; подобрена отчетност поради наличието на индикатори, отчети и оценки; подобрени условия за упражняване на управленската отговорност въз основа на ясни правила и индикатори.
- За икономическите субекти:
 - вариантът не е свързан с *негативни въздействия* и разходи;
 - *положителните въздействия* се състоят в гарантирана прозрачност и яснота на дългосрочните цели на държавното управление; по-устойчива икономическа среда и гарантиране на свободната конкуренция;
- За държавните институции, търговските дружества и държавните предприятия:

- *негативни въздействия (разходи):* засилване на изискванията към държавните органи, упражняващи правата на държавата в публичните предприятия за изготвянето на политики, оценки, отчети и т.н.;
- *положителните въздействия* се състоят в по-устойчива и предсказуема среда, водеща до по-малко „завои“ в политиките; подобрени условия за упражняване на управленската отговорност въз основа на ясни правила и индикатори;

По отношение измененията в ЗПСК:

Вариант за действие 1 "Без действие"

Икономически негативни въздействия:

Възможно е да има негативно въздействие върху държавния бюджет с оглед липсата на оптимизация на административния капацитет, като ще се разходва финансов и административен ресурс за две ведомства - сега съществуващите агенции. Посоченото негативно въздействие касае следните заинтересовани страни: Министерство на финансите, Министерство на икономиката, Агенция за приватизация и следприватизационен контрол и Българска агенция за инвестиции.

Също така би могло да се очакват негативни последици в работата на ведомствата предвид по-трудната координация между тях като отделни органи на изпълнителната власт. Косвено, посочената по-трудна комуникация ще засегне инвеститорите, придобили клас съгласно ЗНИ.

Достигането на очакваната по-добра координация и ефективност по отношение прилагането на държавните политики в областта на концесиите, приватизацията, както и насърчаването на нови и закрилата на съществуващите инвестиции и ще е значително затруднено. Засегнати ще са всички посочени заинтересовани страни.

Социални негативни въздействия: Няма да има.

Екологични негативни въздействия: Няма да има.

Вариант

за действие 2 "Приемане на измененията":

Икономически негативни въздействия: Няма да има

Социални негативни въздействия: Няма да има

Екологични негативни въздействия: Няма да има.

Раздел 9

Сравнение на вариантите

Изложеното в раздели 5-8 позволява изборът на препоръчителен вариант да се ограничи до варианти 1 и 2. Сравнението между ползите и недостатъците на вариант 1

категорично го определят като неустойчив и рисков за постигане на заложените в законодателната реформа цели. За сметка на това, недостатъците на вариант 2 – са пренебрежими в сравнение с несъмнените ползи, свързани с качествено нов и структуриран подход към правенето на политики в сферата на държавното участие в публичните предприятия.

Раздел 10

Обобщение на резултатите от проведените консултации по Раздел V, включително на основните въпроси, приетите предложения и обосновка за неприетите становища и предложения на заинтересованите страни.

Предвид характера на нормативния акт – рамков закон в сферата на държавното управление, обществените консултации започват от момента на публикуването му за обществено обсъждане за 30 дни. Това ще позволи иницирането на широка обществена дискусия относно необходимостта от такъв закон, която ще обхване експертните и политическите нива и ще се пренесе на парламентарно равнище.

Раздел 11

Препоръчителен вариант и обосновка към него въз основа на сравнението на вариантите

Въз основа на изложените в раздели 8 и 9 аргументи, препоръчителният вариант е **Вариант 2** – законодателна намеса чрез приемане на Закон за публичните предприятия.

Приемането на нов закон ще позволи на публичните предприятия да осъществяват своята дейност при единна, напълно хармонизирана правна рамка, при която правилата за корпоративно управление и оповестяване ще бъдат еднакви за всички предприятия с държавно участие. Новият закон ще отстрани съществуващите ограничения или двусмисленост на приложимостта на действащото законодателство по отношение на различните категории публични предприятия (еднолични търговски дружества, дружества, в които държавата не е едноличен собственик на капитала, дъщерни дружества на търговските дружества с държавно участие в капитала и т.н.). В същото време общите закони, които регулират различните сфери от дейността на публичните предприятия като Търговския закон, Закон за счетоводството, Закон за независимия финансов одит, Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор и др. ще продължат да се прилагат както и досега. Финансовото въздействие върху държавния бюджет е свързано с вливането на Българска агенция за инвестиции в Агенция за приватизация и следприватизационен контрол (Агенция за публичните предприятия и инвестициите). И двете агенции са второстепенен разпоредител с бюджет към Министерство на икономиката. Моделът на вливане на БАИ в АППИ предполага пълно прехвърляне на бюджета на БАИ към този на АПСК (АППИ) за текущата и следващите бюджетни години,

в т.ч. щатни бройки, без отражение на ниво първостепенен разпоредител с бюджет – Министерство на икономиката. Вариантът не предвижда създаването на нова административна структура.

Този вариант, от една страна, съответства на българската законодателна традиция на т.нар. „рамкови“ закони, съдържащи принципни положения и освободени от излишна казуистика и детайли (Закон за администрацията, Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор и др.), а от друга – повишена икономическа ефективност и производителност благодарение на по-професионалното упражняване на правото собственост на държавата в публичните предприятия.

Раздел 12

Препоръчителен срок за извършване на последваща оценка на въздействието.

Подходящият срок за извършване на последваща оценка на въздействие е в рамките на 5 години след влизането в сила на закона. Това е обусловено от характера на регулираните обществени отношения, които имат дългосрочен характер.

.....
Цветан Цирков

За директор на Дирекция „Индустриални отношения
и управление на държавното участие“

Приложение № 2 към чл. 22, ал. 1

Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието	
Наименование на акта: Закон за публичните предприятия	Период на извършване на оценката: 08.2018 г. - 05.2019 г.
Водеща институция: Министерство на икономиката <i>Посочете институцията, отговорна за извършването на оценката</i>	От какво ниво възниква необходимостта от предприемане на действието? Национално и европейско <i>национално, европейско, международно</i>
Други организации, участвали в извършването на оценката: Министерства, агенции, НСИ, общини (София и Бургас) <i>Посочете организациите, които са участвали и/или са съдействали за извършването на оценката</i>	Информация за контакт: Величка Ненова, държавен експерт в отдел „Управление на държавното участие“, Дирекция „Индустриални отношения и управление на държавното участие“ тел. 029407508 v.nenova@mi.government.bg <i>име, телефон, е-поща</i>
1. РЕЗЮМЕ И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ	
Какъв е проблемът, който трябва да се реши? Защо е необходимо действие от страна на правителството/държавата? На 22.08.2018 г. правителството одобри План за действие, включващ мерки в отговор на намеренията на Република България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз, включително подобряване на управлението на държавните предприятия чрез преразглеждане и привеждане на националното законодателство в съответствие с Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративното управление на държавните предприятия. В изготвения от мисията на ОИСР преглед бе направена оценка на правната рамка за корпоративно управление на българските държавни предприятия, в сравнение с Насоките на ОИСР за корпоративното управление на държавните предприятия („Насоките на ОИСР“), а констатациите от прегледа послужиха за база, въз основа на която бяха определени приоритетните области за законодателна реформа. Нормативната рамка за дейността на юридическите лица, извършващи стопанска дейност в България е Търговския закон (ТЗ) (посл. изм. през 2017 г.), който се прилага за всички дружества – публични (държавни и общински) или частни Регламентираните изисквания за корпоративно управление са еднакви за всички търговци, независимо от това, кой е собственикът – държавата, общините или частни лица. Редът за упражняване правата на държавата върху дялове и акции на търговски дружества се уреждат с отделен правилник, приет на основание §13, ал. 3 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол. В изготвения от мисията на ОИСР преглед се констатираха няколко основни проблема по отношение на предприятията с държавно/общинско участие: 1. Липсва официална, публично оповестена политика на държавата, която да изяснява причините, които обосновават участието на държавата в стопанската дейност чрез публичните предприятия, ясно да очертае конкретните цели на това участие (финансови и нефинансови) и да определи ролята и отговорностите на държавните	

органи, вкл. и на местно ниво, за тяхното изпълнение. Съществуват отделни елементи на политика на държавно участие в рамките на действащата нормативна уредба: Неяснотите по отношение на естеството и съответното значение на търговските и нетърговските цели на публичните предприятия създава ситуация, в която дейността им не може да бъде надлежно наблюдавана и оценявана. В зависимост от контекста това може да доведе или до практики на пасивно дялово участие, или до прекомерна намеса в дейността на държавните предприятия, като и двете водят до незадоволителни корпоративни резултати. Обстоятелството, че публичните предприятия оперират с предоставени им публични средства изисква по-висока степен на прозрачност и публичност на дейността в сравнение с предприятията от частния сектор.

2. В България режимът на държавно участие е децентрализиран - 17 отраслови министри осъществяват надзор над портфейл от 221 публични предприятия. Отсъствието на централизирано звено, което да има изрични законови правомощия за наблюдение върху практиките в областта на държавното участие не позволява постигането на сигурност, че отрасловите министри спазват съществуващите правила. Няма институционално звено, което да оценява и оповестява тяхното съответствие с изискванията на нормативната уредба. Освен публикуването на годишните финансови отчети на отделните търговски дружества и годишните доклади за дейността в Търговския регистър, добрите практики на ОИСР изискват изготвянето обобщени аналитични публични доклади, включващи отчитане на финансовото представяне на дружествата, но и изпълнението на заложените пред тях конкретни цели според предварително зададени индикатори и съответствието на дейността им със възприетите стандарти за управление и оповестяване.

3. На равнището на отделните публични предприятия основен недостатък е фактът, че органите на управление не са достатъчно добре структурирани за изпълнение на основните си роли, което се дължи на ограничения в техния размер, независимост и отговорности, както и на липсата на структуриран и прозрачен процес на номиниране на кандидати, основаващ се на техните професионални и лични качества. Няма и изисквания за независими членове на органите за управление.

4. Съществуват държавни предприятия, създадени на основание чл. 62 ал. 3 от Търговския закон, които не са търговци, т.е. остават извън обхвата на Търговския закон и не прилагат неговите разпоредби. В същото време те не са част от администрацията в страната и не се подчиняват на нормативните актове, регламентиращи дейността ѝ. Тези предприятия са създадени в съответствие със специални закони, които определят техния предмет на дейност и начина, по който функционират. Има държавни предприятия, които извършват търговска дейност и могат да се считат за икономически значими. Правният режим на тези юридически лица се разминава с „Насоките на ОИСР“.

По отношение на предвидените изменения в Закона за приватизация и следприватизационен контрол (ЗПСК):

Могат да се идентифицират три групи проблеми, които ще се преодолеят с приемането на предложението ЗИД на ЗПСК, именно:

1. Необходимост от оптимизиране на дейността и структурите на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и Българска агенция за инвестиции.

2. Липса на актуализиране на законовите норми на ЗПСК съобразно приетия Закон за концесиите (обн., ДВ, бр. 96/1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 103/2017 г., изм., бр. 7/2018 г. и бр. 15/2018 г.), съгласно който на АПСК се възлагат нови функции по контрол на определени концесионни договори, както и евентуално по осъществяване на подготвителната част на процедурата по сключване на концесионен договор.

3. Привеждане на закона в съответствие с политиките в областта на приватизацията, както и съобразяване на нормите на ЗПСК с практиката по неговото прилагане.

Съгласно ЗПСК, Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК) е администрация към Министерския съвет за осъществяване на приватизацията и следприватизационния контрол в случаите, предвидени в закона. Агенцията, като институция, както и нейните служители притежават сериозна експертиза в областта на приватизацията, осъществяването на маркетинг и контрола върху вече сключени приватизационни договори. След измененията на ЗПСК от 2010 г., Агенцията е държавният орган, който се разпорежда с всички имоти частна държавна собственост с данъчна оценка над 10 000 лева.

Българска агенция за инвестиции (БАИ) е орган, който подпомага министъра на икономиката при осъществяване на правомощията му по Закона за насърчване на инвестициите.

Двете агенции притежават опит в осъществяването от тях функции, които имат и редица допирни точки, особено в областта на маркетинга и преговорите с инвеститори. С цел максималното използване на създадения административен капацитет, а от друга страна оптимизиране на неговия брой и функции, законопроекът предвижда обединяване на структурите на АПСК и БАИ чрез вливане на Българска агенция за инвестиции в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, чието наименование ще се промени на Агенция за публичните предприятия и инвестициите. Агенцията за публичните предприятия и инвестициите ще е правопреемник на АПСК и БАИ.

Описаният законодателен подход е възприет поради следното:

- АПСК е по – високо ниво администрация, като такава към Министерския съвет на РБ, създадена със закон;
- На АПСК са възложени нови правомощия във връзка с реализирането на мащабен проект по създаване и въвеждане на електронна платформа за продажба на държавни имоти, която, наред с недвижимите имоти – частна държавна собственост, чиято продажба е в правомощията на АПСК, ще обхваща и имотите в ресора на областните управители и тези, собственост на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие или на търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала;
- Както е посочено по-долу, с приемането на Закона за концесиите, на АПСК бяха възложени нови функции съгласно чл. 42 от Закона за концесиите.

На 02.01.2018 г. влезе в сила нов Закон за концесиите (обн., ДВ, бр. 96/1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г.). Съгласно чл. 36, т. 8 от Закона за концесиите (ЗК) АПСК е определена като орган в системата от органи с функции в областта на контрола върху концесиите. По силата на чл. 42, ал. 1 от ЗК АПСК извършва независим външен контрол на изпълнението на определени концесионни договори. Контролът от АПСК включва планови проверки, които се извършват по одобрен от Министерския съвет план за работа за съответната година, както и извънредни проверки, възложени от Координационния съвет по концесиите. Функциите на АПСК като контролен орган са доразвити и конкретизирани в Наредбата за мониторинга, управлението и контрола на концесиите, приета с ПМС №177/2.08.2018 г., обн., ДВ, бр. 70 от 24.08.2018 г. (Наредбата). Нормативно установените контролни правомощия на АПСК са отразени и в Националната стратегия за развитие на концесиите в Република България (2018-

2027)), одобрена от Министерския съвет на негово заседание на 20.06.2018 г. (Стратегията).

Контролът, който се осъществява от АПСК, има следните характеристики:

- той е обективен и външен - извършва се от орган, различен от концедента и от органа, сключил концесионния договор и осъществяващ контрол върху изпълнението на условията на концесията и на задълженията на концесионера;
- обхваща определени концесионни договори - посочените в годишния план планови проверки и възложените от Координационния съвет извънредни проверки;
- не е изрично ограничен само до държавните концесии и може да включва концесионни договори, сключени от концедентите по чл. 17, ал. 2-4 от ЗК;
- може да обхваща концесионния договор от сключването до неговото прекратяване и проверка на изпълнението на правата и задълженията и на двете страни по договора;
- отнася се до сключени и действащи концесионни договори, без да се разпростира върху концесионната процедура или последиците при прекратяване на концесията.

Законът следва да се приведе в съответствие с политиките, провеждани в областта на инвестициите, приватизацията и държавната собственост, като израз на тези политики е премахването на приложение № 1 към чл. 3, ал. 1 от ЗПСК или т.нар. „Забранителен списък“ и създаването на възможност всички търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала да се приватизират след приемане на решение от Народното събрание на Република България. По отношение на обособени части от имуществото на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или от имуществото на търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала орган, който взема решение за приватизация става Министерския съвет. Съгласно действащата уредба органът, който взема решение за приватизация на посочените обособени части е Народното събрание, като към настоящият момент няма осъществени процедури по този ред. Предлаганият нов подход ще осигури по-голяма оперативност в работата по подготовка и осъществяване на приватизационните процедури за обособени части и в същото време ще даде необходимата сигурност, че направените от дружествата и министрите, в качеството им на собственици на капитала на тези дружества, предложения за приватизация на обособени части ще са правно и икономически обосновани.

При прилагането на ЗПСК са регистрирани определени несъответствия, както и неясноти в текста, вкл. такива от технически характер, които следва да се отстранят чрез изменението и допълнението на нормативния акт.

Не е налице действащо законодателство, което да предвижда съществуването на Агенция за публичните предприятия и инвестициите, поради което такава може да се създаде единствено посредством промяна в ЗПСК и съответно в ЗНИ.

В настоящата си редакция ЗПСК не отразява възложените на АПСК функции съгласно Закона за концесиите, като правомощията на функционалните звена в Агенцията са актуализирани в Устройствения правилник на АПСК, тоест на ниво подзаконов нормативен акт. Последното обаче не е достатъчно, тъй като компетенциите на органите на АПСК следва да се разпишат в закона, който регулира дейността на АПСК.

Законът не отразява в пълнота провежданата държавна политика в областта на приватизацията и инвестициите, поради което е необходима неговата промяна.

Установените недостатъци в текста на закона създават проблеми при прилагането му с оглед необходимостта от тълкуване на неясните текстове.

Опишете проблема или въпросите, които обосновават действие от страна на държавата.

Какви са целите на предлаганото решение?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

- Управление на публичните предприятия в интерес на гражданите и обществото по начин, осигуряващ постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите.
- Повишена икономическа ефективност и производителност благодарение на по-професионалното упражняване правата на собственост на държавата в публичните предприятия.
- По-високи стандарти на почтеност, включително подпомагане на борбата с корупцията, произтичащи от по-добрата прозрачност в публичния сектор.
- Повишена привлекателност и видимост на България за чуждестранните инвеститори.
- Повишаване на доверието в България в рамките на международната общност поради прилагането на общоприетите добри практики.

По отношение на предвидените изменения в Закона за приватизация и следприватизационен контрол целите, които си поставя проектът на закон, са: създаване на Агенция за публичните предприятия и инвестициите с правомощия в областта на разпореждането с държавната собственост, насърчаването на инвестициите, осъществяването на конкретни етапи на концесионните процедури след възлагане от МС, следприватизационния контрол и контрола върху определени концесионни договори; законово отразяване на новите правомощия на Агенцията по Закона за концесиите; отразяване в проекта на политиките, провеждани в областта на инвестициите, приватизацията и държавната собственост и отстраняване на недостатъци в текста на закона.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Оперативните цели обхващат провеждането на националното законодателство в съответствие със следните принципи, заложи в Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративното управление на държавните предприятия:

- Държавата упражнява собствеността си в публичните предприятия в интерес на широката общественост. Тя следва внимателно да оцени целите, които оправдават държавното участие и да ги подлага на периодичен преглед. Политиката на собственост следва да бъде предмет на подходящи процедури за политическа отчетност и да бъде оповестена пред широката общественост.
- Упражняването на правото на собственост следва да бъде централизирано в един единствен собственик или, ако това не е възможно, да се извършва от координиращ орган. Този „субект на собствеността“ следва да разполага с необходимия капацитет и компетенции, за да изпълнява ефективно своите задължения.

- Държавата следва да действа като информиран и активен собственик, като гарантира, че управлението на ПП се извършва по прозрачен и подлежащ на отчетност начин, с висока степен на професионализъм и ефективност, вкл. чрез създаване на професионални и независими органи на управление на публичните предприятия с ясни правомощия, на основата на прозрачна, справедлива процедура за номиниране на кандидати, основана на качествата им. Правителството следва да даде възможност за пълна оперативна самостоятелност на публичните предприятия.
- Когато ПП съчетават икономически дейности и цели на публичната политика, разходите за целите на публичната политика трябва да са идентифицирани и да се поддържат високи стандарти на тяхната прозрачност и оповестяване. Като ръководен принцип ПП, които извършват стопанска дейност, не следва да бъдат освобождавани от прилагането на общите закони, приложими за останалите участници на пазара.

Посочете какво цели да постигне новото предложение или предлаганата нова уредба. Какъв ефект би имала тя и спрямо кого?

Какви варианти за решаване на проблема са били изследвани, включително алтернативи на въвеждането на нова правна уредба?

1. Вариант 0 – Без действие: запазване на съществуващата нормативна основа като се разчита само на доброволното възприемане на добрите международни практики в областта на публичните предприятия.

По отношение на промените в ЗПСК този вариант ще доведе до:

- невъзможност да се оптимизира административния капацитет, осъществяващ процесите на приватизация и насърчаване на инвестициите на територията на Република България, както и тяхната закрила, което ще доведе до продължаване съществуването на две администрации, действащи самостоятелно и осъществяващи близка по характер дейност и ненамаляване на административната тежест върху населението.
- проблеми при осъществяването правомощията на АПСК да извършва независим външен контрол на изпълнението на определени концесионни договори, съгласно ЗК;
- проблеми при прилагане на някои норми от ЗПСК

2. Вариант 1 – Промяна на съществуващата нормативна уредба – закони, правилници и др. за запълване на констатираните непълноти в нормативната уредба на публичните предприятия. Този вариант включва:

- Допълнение на Търговския закон с разпоредби, които се отнасят само до търговските дружества с държавно или общинско участие;
- Изменение и допълнение на Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, чрез които да се запълнят съществуващите непълноти в нормативната уредба, изложени по-горе.

3. Вариант 2 – Законодателна намеса чрез създаването на нов хармонизиран закон за публичните предприятия, който да регламентира само специфичните отношения в сферата на държавното участие, да въведе нови стандарти за управление на държавното участие като извлече най-доброто от международния опит и добри практики.

Законът ще съдържа следните основни положения:

- Изясняване обхвата на понятието „публично предприятие“ - търговските дружества с над 50 на сто държавно/общинско участие в капитала или в които държавата/общината по друг начин упражнява доминиращо влияние; дъщерните дружества на търговските дружества и предприятията, ако чрез тях държавата/общината контролира повече от 50% от дяловете/акциите с право на глас или по друг начин упражнява контрол; както и държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.
- Разработване на държавна политика в областта на публичните предприятия и механизъм за определяне на конкретни цели (финансови и нефинансови); Политиката да съдържа обосновка на причините държавата да притежава участие в публичните предприятия и целите, които си поставя това участие, ролята на държавата в ръководството на публичните предприятия, изпълнението на политиката, както и ролята и отговорностите на министрите, упражняващи правата на държавата и другите държавни организации, участващи в изпълнението. Публичните предприятия са юридически лица, които се създават и управляват в интерес на гражданите и обществото с цел постигане на максимална стойност за обществото чрез ефективно разпределение на ресурсите, когато е необходимо да се елиминират съществуващи пазарни дефекти; да се предоставят стоки или услуги от стратегическо значение или такива, свързани с националната сигурност или развитие или да се управлява стратегическо за държавата имущество.
- Политиката следва да разработва ясни финансови и нефинансови цели за всички публични предприятия, като в зависимост от тяхната конкретна специфика обвързва целите с конкретни показатели за тяхното изпълнение. Финансови показатели например могат да бъдат такива, свързани със структурата на капитала като коефициенти на ликвидност, задлъжнялост и др.; такива свързани с доходността като възвращаемост на капитала, ефективност, рентабилност и др., както и дивидентна политика, чрез която да се гарантира адекватна структура на капитала за по-дълъг период. Нефинансовите показатели могат да бъдат степен на използване на капацитета, индекс на удовлетвореност на клиентите, надеждност, добавена стойност, околна среда и климат (емисии на CO₂, ниво на аварии), човешки права, бизнес етика, вкл. антикорупционни цели и т.н. – в зависимост от характера на дейността на публичните предприятия. Изискванията към конкретното съдържание на държавната политика ще бъдат регламентирани в правилник за прилагане на закона.
- Създаване на координационно звено, което да подпомага развитието на стандартите за управление и оповестяване, прилагани от публичните предприятия и да осъществява мониторинга върху тяхното спазване. Централно звено за координиране на управлението на публичните предприятия ще бъде сегашната Агенция за приватизация и следприватизационен контрол, в която е предвидено да се влее Българската агенция за инвестиции и която се преименува на Агенция за публичните предприятия и инвестициите. Не се предвижда създаването на нова административна структура. Предвижда се звеното да работи в тясно сътрудничество с министерствата и публичните предприятия в процесите по изготвяне на стратегии за развитие, бизнес програми, залагане на финансови и нефинансови индикатори за изпълнение, процедури за номиниране на членове на органи за управление, оценка на работата на предприятията, изготвяне на обобщени доклади и оповестяване на информацията за публичните предприятия. Дейността, бюджетите, активите, пасивите, архивът и другите

права и задължения на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и на Българската агенция за инвестиции ще преминат към Агенцията за публичните предприятия и инвестициите. Висящите дела към датата на влизане на закона в сила, се продължават от Агенцията за публичните предприятия и инвестициите до тяхното приключване във всички инстанции. Трудовите и служебните правоотношения на ръководителите и служителите в Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол и Българската агенция за инвестиции ще се уреждат при условията на чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител.

- Разработване на годишни обобщени аналитични доклади за дейността на публичните предприятия, които да включват не само информация за финансовото и оперативното състояние на предприятията в края на отчетния период, но и оценка за степента на съответствие на дейността им с правилата за управление и оповестяване. Оценката на изпълнението на финансовите и нефинансовите цели включва информация по отделно за всяко от големите публични предприятия, например приходи, възвръщаемост, плащания от/към бюджета, публични цели, служители, пазарен дял, удовлетвореност от услугата, околна среда, както и обобщена такава за държавния портфейл. За целите на анализа може да се извършва бенчмаркинг с предприятия от частния сектор.
- Създаване на професионални и независими органи на управление на публичните предприятия с ясни правомощия, на основата на прозрачна, справедлива процедура за номиниране на кандидати, основана на качествата им. Предвидено е подборът, номинирането и назначаването на членове на органи за управление и контрол в едноличните публични предприятия и определянето на кандидатите за заемането на тези длъжности в публичните предприятия, в които държавата е съдружник/акционер, да се уредят в методика, приета от Агенция за публичните предприятия и инвестициите.
- Изясняване характера на дейността на държавните предприятия по чл. 62 ал. 3 от Търговския закон) с оглед преобразуването им в търговски дружества ако изпълняват предимно търговска дейност или в административни структури когато реализират преобладаващо публични политики или властови правомощия.
- Изменения в други закони се налагат с оглед промяната на името на сегашната Агенция за приватизация и следприватизационен контрол на Агенция за публичните предприятия и инвестициите, както и в Закона за държавния служител и Кодекса на труда с оглед на възможността за получаване на възнаграждения от държавните представители в органите за управление на публичните предприятия.
- Със Закона за публичните предприятия не се предвижда въвеждане на административни наказания.
- Предвижда се Министерски съвет да приеме правилник за приложение на закона.
- Предложеният проект на закон се отнася само за МСП с мажоритарно държавно участие. Той няма да засегне съществено МСП с мажоритарно държавно участие, защото повишените изисквания за допустима правна форма, както и за спазване на стандартите за оповестяване се отнасят само за предприятията от категорията „големи“ по смисъла на Закона за счетоводството.

Препоръчваме вариант №2, тъй като с него се постигат описаните по-горе цели и желани ефекти

Описание на негативните (разходите) и положителните (ползите) въздействия за всяка от заинтересованите страни, за всеки от вариантите

При Вариант 0 – Без действие:

По отношение на заинтересованите страни не се очакват ползи, доколкото вариантът не създава предпоставки за преодоляване на описаните проблеми.

Икономически негативни въздействия: Възможно негативно въздействие върху държавния бюджет с оглед липсата на оптимизация на административния капацитет, като ще се разходва финансов и административен ресурс за две ведомства - сега съществуващите агенции. Посоченото негативно въздействие касае следните заинтересовани страни: Министерство на финансите, Министерство на икономиката, Агенция за приватизация и следприватизационен контрол и Българска агенция за инвестиции. Също така би могло да се очакват негативни последици в работата на ведомствата предвид по-трудната координация между тях като отделни органи на изпълнителната власт. Косвено, посочената по-трудна комуникация ще засегне инвеститорите, придобили клас съгласно ЗНИ. Достигането на очакваната по-добра координация и ефективност по отношение прилагането на държавните политики в областта на концесиите, приватизацията, както и насърчаването на нови и закрилата на съществуващите инвестиции и ще е значително затруднено. Засегнати ще са всички посочени заинтересовани страни.

При вариант 1 – Промени в съществуващата нормативна уредба

- За заинтересованите страни – български граждани и икономическите субекти – този вариант предполага ползи само, ако в резултат на действията на институциите се постигне преодоляване на посочените проблеми.
- За държавните институции и публичните предприятия:
 - *Негативни въздействия* – излизане извън рамките на регулираните с ТЗ закон отношения, тъй като допълненията ще регламентират действия на държавата и на нейните органи (Министерски съвет и отраслови министри), което не е цел на ТЗ; запазване на съществуващата фрагментарност и зависимост от политическата конюнктура тъй като решаването на посочените по-горе проблеми ще бъдат решени предимно с подзаконов нормативен акт.
 - *Положителни въздействия* – недопускане на ново законодателство, създаващо нови правила в публичния сектор;

При вариант 2 – Приемането на законопроект

- За български граждани:
- вариантът не е свързан с *негативни въздействия* и разходи;
- *положителните въздействия* се състоят в гарантирана прозрачност и яснота на дългосрочните цели на държавното управление; подобрена отчетност поради наличието на индикатори, отчети и оценки; подобрени условия за упражняване на управленската отговорност въз основа на ясни правила и индикатори.
- За икономическите субекти:
- вариантът не е свързан с *негативни въздействия* и разходи
- *положителните въздействия* се състоят в гарантирана прозрачност и яснота на дългосрочните цели на държавното управление; по-устойчива икономическа среда и гарантиране на свободната конкуренция;
- За държавните институции и публичните предприятия:
- *негативни въздействия* (разходи): засилване на изискванията към държавните органи, упражняващи правата на държавата в публичните предприятия за изготвянето на политики, оценки, отчети и т.н.;

- положителните въздействия се състоят в по-устойчива и предсказуема среда, водеща до по-малко „завои“ в политиките; подобрени условия за упражняване на управленската отговорност въз основа на ясни правила и индикатори; Агенцията, която ще се създаде чрез вливането на БАИ в АПСК, ще подпомага изпълнителната власт при осъществяване на държавната политика в областта на приватизацията, инвестициите и контрола върху приватизационните и концесионните договори, като паралелно с това ще се достигне до оптимизация на административния капацитет на ангажираните ведомства и до намаляване на финансовия ресурс за дейността им.

Посочете изследваните варианти, включително алтернативи на предприемането на нормативна промяна. Опишете накратко потенциалните рискове, свързани с вариантите, каква е вероятността те да настъпят и техния ефект, ако настъпят. Обосновете препоръчания вариант на действие. Повече информация добавете в резюмето на препоръчания вариант с данни.

2. РЕЗЮМЕ НА ПРЕПОРЪЧАНИЯ ВАРИАНТ С ДОКАЗАТЕЛСТВА И ДАННИ		
	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
Вариант на действие	Х..... Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, когато е по-приложимо. Обърнете особено внимание на икономическите и социалните разходи и на разходите за околната среда. Задължително включете паричен израз на разходите и ползите (в лева).	
Вариант 0	Не е свързан с допълнителни разходи за бюджета	
Вариант 1	Не е свързан с допълнителни разходи за бюджета	
Вариант 2	Не е свързан с допълнителни разходи за бюджета	
...		
Описание и обхват на основните разходи Финансовото въздействие върху държавния бюджет е свързано с вливането на Българска агенция за инвестиции в Агенция за приватизация и следприватизационен контрол (Агенция за публичните предприятия и инвестициите). И двете агенции са второстепенен разпоредител с бюджет към Министерство на икономиката. Моделът на вливане на БАИ в АППИ предполага пълно прехвърляне на бюджета на БАИ към този на АПСК (АППИ) за текущата и следващите бюджетни години, в т.ч. щатни бройки, без отражение на ниво първостепенен разпоредител с бюджет – Министерство на икономиката. Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на разходите. Опишете разходите за всички основни групи.		
Предложението надхвърля ли минималните изисквания на Европейския съюз?		Да/Не/Не е приложимо
Има ли промяна в административната тежест? Създават ли се нови регулаторни режими и регистри? Засягат ли се съществуващи регулаторни режими и регистри?		Не

Какво е разпределението на годишните разходи според категорията на предприятията?	Микро- (в лв.) X	Малки (в лв.) X	Средни (в лв.) X
Има ли предприятия, които са освободени от спазване на новите правила, въведени с предложението?	Моля посочете: не		
Описание и обхват на основните ползи: въвеждане на нови, унифицирани стандарти за управление на публичните предприятия в съответствие с Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративното управление на публичните предприятия. Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на ползите. Опишете ползите за всички основни групи.			
Ключови рискове: няма Има ли рискове от реализиране на предложението? Може ли да бъде изразен количествено, колко и какви юридически и физически лица ще бъдат засегнати и как?			

3. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ	
Проектът на Закон за публичните предприятия е публикуван на Портала за обществени консултации и на Интернет страницата на Министерство на икономиката. Посочете основните заинтересовани страни извън държавната администрация, с които са проведени консултации. Направете кратък анализ на броя и характера на отговорите, получени от консултацията.	
4. ПРИВЕЖДАНЕ В ДЕЙСТВИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ	
От коя дата предложението ще започне да действа?	Съгласно разпоредбите на Закона за нормативните актове
Коя институция/организация ще отговаря за осъществяване на предложението и за контрола? Министерство на икономиката Опишете отговорната институция за осъществяването на предложението. Предложението предвижда ли разходи за дадена институция или организация?	
Подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на проекта на нормативния акт: Цветан Цирков За директор на Дирекция „Индустриални отношения и управление на държавното участие“	Дата: 27.05.19г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№ 04.02-74
22.05 2019 г.

2-р

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА
София 1000, ул. "Славянска" №8
Регистрационен индекс и дата
03-00-283 / 23.05.2019

ДО
Г-Н ВЛАДИМИР ТУДЖАРОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ИКОНОМИКАТА

На Ваш рег. № 03-00-283/20.05.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТУДЖАРОВ,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно повторно съгласуване на цялостната предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за публичните предприятия.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

на дирекция „Модернизация на администрацията“

На основание чл. 30в, ал. 2 и ал. 3, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува без препоръки постъпилата с Ваш рег. № 03-00-283 от 20 май 2019 г. за повторно съгласуване цялостна предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за публичните предприятия.

Напомняме, че всички полета от резюмето (Приложение № 2 към чл. 22, ал. 1 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието) следва да бъдат попълнени със съответната информация от доклада.

Съгласно чл. 23 от изводите и относимата информация от извършената цялостна предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с оценката на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“**

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-09-53/19

/моля цитирайте при отговор/

ДО
Г-Н ВЛАДИМИР ТУДЖАРОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ИКОНОМИКАТА

На Ваше Писмо изх. № 4-00-44/16.05.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЛАВЕН СЕКРЕТАР,

Приложено представям Справка за съответствие на проект на Закон за публичните предприятия с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове.

X

проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-09-53/19

/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО: Съответствие на проект на Закон за публичните предприятия с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека, съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове

В отговор на Писмо изх. № 04-00-44/16.05.2019 г. на Министерството на икономиката във връзка с проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за публичните предприятия и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на проекта на закон с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека, Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният проект на закон не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека.

X

проф. Николай Проданов
Заместник-министър на правосъдието

СПРАВКА

по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове за отразяване на становищата, получени при проведените
обществени консултации за проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за
публичните предприятия

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
Портал за обществени консултации:	Не са постъпили предложения.		
Интернет страница на Министерството на икономиката:			
Българска фондова борса АД	БФБ е регулиран пазар на финансови инструменти и пазарен оператор, по смисъла на чл. 152 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). За организиране и извършване по занятие на дейност като регулиран пазар се изисква лиценз от Комисията за финансов надзор (КФН). Същевременно БФБ е публично дружество по смисъла на чл.110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). В качеството си на регулиран пазар, пазарен оператор и публично дружество БФБ е поднадзорно лице на КФН и извършва дейността си при спазване на изискванията на действащото национално и европейско законодателство, както и в съответствие с добрите практики и принципите на съвременното корпоративно управление (Национален кодекс за корпоративно	Не се приема	Въвеждането на изключения за определена група предприятия може да създаде прецедент и да доведе до разширяване на кръга на изключенията, в противоречие с целите на закона. Наличието на секторно законодателство ще бъде взето под внимание при изготвянето на подзаконовата нормативна уредба.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	управление). По отношение осъществяваната от БФБ дейност като регулиран пазар се прилагат специални изисквания към подбора, номинирането, избора и одобрението на членовете на управителните и контролните органи на пазарния оператор, чрез Комитет за подбор на кандидати. Това се отнася и до организацията на дейността, управление на рисковете и конфликтите на интереси, свързани с дейността на дружеството. В качеството си на публично дружество БФБ спазва предвидените в ЗППЦК разпоредби относно разпореждане с активи над определена стойност (ограниченията и праговете по чл.114 от ЗППЦК), включително независим финансов одит и вътрешен контрол, както отчетност и разкриване на информация до КФН, регулирания пазар и обществеността. С оглед на изложеното и с цел избягване на дублиране и противоречие на законови задължения, предлагаме в ЗПП да бъде предвидена разпоредба, която да изключи прилагането на глави пета, шеста и седма по отношение на публични предприятия, които подлежат на лицензиране и/или надзор по реда на специални закони, предвиждащи аналогични на ЗПП изисквания към управлението и дейността на дружествата.		
„Централен депозитар“ АД	1. Относно приложното поле на законопроекта: С цел избягване на противоречия с разпоредби на действащата национална уредба и изискванията на европейското	1. Не се приема	1. Въвеждането на изключения за определена група предприятия може да създаде прецедент и да доведе до разширяване на кръга на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	законодателство, предлагаме да се обмисли предвиждане на изрично изключение от обхвата на закона за определени предприятия. В тази връзка, моля да имате предвид следното: „Централен депозитар“ АД осъществява дейността си като оператор на националната регистрационна система за финансови инструменти и система за сетълмент на финансови инструменти по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и Наредба № 8 от 12.11.2003 г. за Централния депозитар (Наредба № 8). С решение на Комисията за финансов надзор (КФН) № 890-ЦД/17.09.2018г. на ЦД АД е издаден на лиценз за извършване на дейност като централен депозитар на ценни книжа (ЦДЦК) съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 г. на Европейския парламент и на Съвета за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа (Регламент № 909). В качеството си на депозитарна институция за финансови инструменти ЦД АД е поднадзорно лице на КФН като по отношение осъществяването от ЦД АД дейност се прилагат специалните изисквания на действащото национално (ЗППЦК и актовете по прилагането му) и европейско (Регламент № 909 и делегираните актове към него) законодателство относно: • подбор, номиниране и избора на членове на ръководния орган на ЦД АД, в т.ч. изискване за независими членове; е		изключенията, в противоречие с целите на закона. Наличието на секторно законодателство ще бъде взето под внимание при изготвянето на подзаконовата нормативна уредба.

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	организация на дейността, управление на рисковете и конфликтите на интереси, свързани с дейността на дружеството, вкл. изискване за създаване на комитет по управление на риска, одитен комитет и комитет за възнагражденията; - извършване на независим външен одит и създаване на организация за вътрешен контрол и нормативно съответствие; - отчетност и разкриване на информация до КФН и комитета на потребителите към ЦД АД. В този смисъл бихме желали да обърнем внимание, че към дейността на поднадзорните на КФН лица, които попадат в определението за публично предприятие, принципно са приложими изисквания на европейското законодателство по отношение на ръководните им органи, а също така и по отношение на оповестяването на информация за дейността на тези предприятия, в това число изисквания произтичащи от директиви, въведени в българското законодателство, пряко приложими регламенти и насоки на Европейските надзорни органи. С оглед на изложеното и с цел избягване на дублиране и вътрешно противоречие на нормативните задължения, предлагаме в проекта да бъде създадена разпоредба, която да изключи приложението на закона по отношение на публични предприятия, които подлежат на лицензиране и/или надзор по реда на специални закони, предвиждащи аналогични изисквания към		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	управлението и организация на дейността на съответните дружества, които произтичат от правото на Европейския съюз. Предлагаме в чл.2 да бъде създадена алинея втора със следното съдържание: „(2) Този закон не се прилага за публични предприятия, получили лиценз от Комисията за финансов надзор, и към които се прилага изисквания към управлението и организацията на дейността, включително изисквания към членовете на управителните им органи, произтичащи от правото на Европейския съюз.“ 2. Относно преходните и заключителни разпоредби на законопроекта: Считаме, че е необходимо да бъде предвиден достатъчен срок за привеждане на дейността на съществуващите публични предприятия в съответствие с новите изисквания. 3. Допълнително предложение: Предлагаме да бъде обсъдена възможността за въвеждане на задължение за акционерните дружества, които попадат в обхвата на законопроекта, да издават единствено безналични акции. Аргументите за предвиждане на такава изискване са свързани с практическото	2. Не се приема 3. Не се приема	2. В ПЗР на законопроекта са предвидени срокове, в които съществуващите публични предприятия да могат да приведат дейността си в съответствие с новите изисквания. Конкретни срокове ще бъдат предвидени и в подзаконовата нормативна уредба. По тази причина не е необходимо такъв срок да бъде определен. 3. Предложението излиза извън предложения обхват на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	значение и предимства на безналичните ценни книжа в следните насоки: • сигурност и защита при водене на регистъра на емисиите ценни книжа - ЦД АД, в качеството си депозитарна институция, има редица задължения, свързани с осигуряване на защита на националната регистрационна система за безналични финансови инструменти; • ускорен и опростен оборот - създадени са оптимални условия и механизми за регистрация на прехвърляне на ценните книжа чрез членовете на ЦД АД, които имат достъп до информационната система на ИЦ АД; • гаранция за насрещно изпълнение при прехвърляне на ценни книжа - осигурява се чрез системата с окончателност на сетълмента на финансови инструменти, управлявана от ИЦ АД; • липса на възможност за изгубване или унищожаване на ценните книжа; осигуряване на прозрачност по отношение на собствеността и гаранции за спазването на правилата от страна на всички участници в търговския оборот; • възможност за надзор и проследяване на транзакциите на безналични ценни книжа с оглед ефективното прилагане и контрол във връзка с мерките срещу изпиране на пари; ясни механизми и гаранции за упражняване на правата по безналичните ценни книжа.		законопроект
Агенция за обществени поръчки	1. По чл. 5 и 6 от проекта: В чл. 5 са посочени хипотезите, при които е обосновано създаването на публично	1. Не се приема	1. Няма противоречия между двата текста. Текстовете отговарят на

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	предприятие. Те са свързани с необходимостта от държавна намеса поради определени причини, като напр. елиминиране на съществуващи пазарни дефекти, предоставяне на стоки или услуги, свързани с националната сигурност и т.н. Оттук може да се приеме, че това са случаи, в които изпълнителят не работи в конкурентна среда и тези дейности не биха могли да се предоставят от други икономически оператори. Същевременно в чл. 6 от проекта се посочва, че публичните предприятия извършват стопанска дейност при равни условия с други икономически оператори, при което не следва да се допускат злоупотреби с монополно положение или нежелана конкуренция. Текстът е декларативен и въвежда неяснота, доколкото в чл. 5 се уреждат дейности в приоритета на държавата, а в чл. 6 се посочва, че стопанската дейност се извършва в конкурентни условия. В тази връзка предлагаме несъответствието между чл. 5 и чл. 6 от проекта да се отстрани.	2. Не се приема	поставените от мисията на ОИСР изисквания за съответствие с Насоките. 2. Текстът отговаря на поставените от мисията на ОИСР изисквания за съответствие с Насоките и е съгласуван с нея.
	2. По чл. 7 от проекта: От предложената редакция на ал. 1 е видно, че органът, упражняващ правата на държавата/общината в предприятието може да му възложи осъществяването на допълнителни дейности - извършване на обществени услуги или изпълнение на цели на публичната политика. Това възлагане може да се осъществи в рамките на компетенциите на този орган или по ред, определен със закон. Според предложението		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	в ал. 2 на същата разпоредба осъществяването на тези дейности е инцидентно и за определен срок. Така разписано, изглежда че възможностите, описани в ал. 1 кореспондират с две от изключенията по ЗОП. Първото касае възлагане на поръчки между субекти в публичния сектор т.нар. вътрешно (in-house) възлагане. То е въведено в съответствие с Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС. Следва да се отбележи, че законосъобразното му прилагане изисква да се изпълнени всички условия, уредени в директивите, респ. в ЗОП. Тези условия липсват в предложението законопроект. Второто изключение е свързано с наличие на изключителни права за предоставяне на определени услуги. Доколкото с изключението се ограничава свободното предоставяне на услуги, то е оправдано, само ако съответният закон, въз основа на който се дават тези права е съобразен с ДФЕС. В ал. 1 на проекта липсва такава изискване. Мотиви в този смисъл не са представени към законопроекта. В тази връзка предлагаме чл. 7 да се прецизира. Наред с горното, липсва яснота относно същността, възможния предмет, характер и обхват на обществените услуги, които биха могли да се възложат на публичното предприятие. В тази връзка предлагаме тези услуги да се дефинират, доколкото общото понятие би създавало затруднения при прилагането на закона. 3. В допълнение, намираме за уместно в		

Организация/Портал за обществени консултации	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
	§ 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на проекта, в дефиницията на понятието „максимална стойност за обществото“ думата „дружества“ да се замени с думата „предприятия“, тъй като законопроектът урежда дейността на публичните предприятия и това несъответствие би създавало объркване при прилагането му. Наред с изложеното, във всички случаи, когато публично предприятие притежава качеството възложител - публичен или секторен, то е длъжно да спазва правилата на ЗОП, приложими за съответния вид възложители при разходване на средствата си. В тази връзка АОП си запазва правото да изрази при необходимост становище относно приложимостта на законодателството в областта на обществените поръчки.	3. Не се приема	3. Текстът е съобразен с категоричното становище на ОИСР, че съществуването на държавни предприятия, създадени на основание чл. 62, ал. 3 от ТЗ нарушава Насоките на ОИСР, поради което в ПЗР на проектозакона е предвидено тяхното евентуално преобразуване в търговски дружества, когато извършват преобладаващо стопанска дейност.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 320

от 5 юни 2019 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за публичните предприятия.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на икономиката да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков**

Вярно,

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:**

/Апостол

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№...02.01- 63.....

...5 юни ... 2019 г.

ДО

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	902 - 01 - 27
Дата	05 / 06 2019 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

56
16

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....320..... на Министерския съвет от 2019 г. проект на Закон за публичните предприятия.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за публичните предприятия.
2. Доклад и резюме за цялостна предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 950-01-137 / 06.06. 2019 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за публичните предприятия, № 902-01-27, внесен от Министерски съвет на 05.06.2019 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по икономическа политика и туризъм

Комисии:

- Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление
- Комисия по бюджет и финанси

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА